

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024
za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r.

Środa Wielkopolska, lipiec 2025 rok

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r.

ZAMAWIAJĄCY:

Powiat Średzki
ul. Daszyńskiego 5
63-000 Środa Wielkopolska
starostwo@powiatsredzki.pl
www.powiatsredzki.pl

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska s.c.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA.....	4
2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	4
3. METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU	4
4. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚREDZKIEGO	4
5. MONITORING STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU ŚREDZKIEGO W 2023 I 2024 ROKU	5
5.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	6
5.2. HAŁAS	7
5.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	8
5.4. WODY POWIERZCHNIOWE	9
5.5. WODY PODZIEMNE.....	12
6. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2023-2024.....	12
7. PONIESIONE KOSZTY NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W LATACH 2023-2024.....	49
8. WSAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚREDZKIEGO.....	50
9. PODSUMOWANIE.....	56

SPIS TABEL:

Tabela 1	Klasyfikacja strefy wielkopolskiej w latach 2019-2024 dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi.....	6
Tabela 2	Klasyfikacja strefy wielkopolskiej w latach 2019-2024 dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrony roślin	7
Tabela 3	Pomiary poziomu emisji hałasu w otoczeniu linii elektroenergetycznej Kromolice – Pątnów w 2023 roku	8
Tabela 4	Klasyfikacja wskaźników jakości wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych w 2023 i 2024 roku	10
Tabela 5	Monitoring wód podziemnych w latach 2019-2024.....	12
Tabela 6	Raport z wykonanych zadań zaplanowanych na lata 2023-2024.....	13
Tabela 7	Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2023-2024	50
Tabela 8	Wskaźniki monitorowania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”	51

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2025 poz. 647 ze zm.) w art. 17 ust. 1 nakłada na organ wykonawczy powiatu obowiązek opracowania programu ochrony środowiska. Następnym tego działania jest sporządzenie raportu z wykonania programu ochrony środowiska co dwa lata. Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ww. ustawy raport przedstawia się Radzie Powiatu, a następnie przekazywany jest przez organ wykonawczy powiatu do organu wykonawczego województwa.

„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r.”, zwany dalej Raportem, dotyczy przyjętego uchwałą nr XXXIX/292/2021 Rady Powiatu Średzkiego z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024. Treść programu dostępna jest na stronie internetowej <https://bip.powiatsredzki.pl>.

Niniejszy Raport jest podsumowaniem dwóch lat realizacji Programu ochrony środowiska i dotyczy okresu od stycznia 2023 roku do końca grudnia 2024 roku. Raport ma charakter informacyjny i podsumowujący w zakresie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Powiat Średzki oraz inne jednostki organizacyjne, wykonujące na terenie powiatu zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, w tym ochroną powietrza, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarką wodno-ściekową i ochroną wód, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką odpadami, ochroną przyrody oraz edukacją ekologiczną, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych. Informacje zawarte w Raporcie odnoszą się do przyjętych w Programie celów i kierunków interwencji (Program – rozdział nr 6.1) oraz zaplanowanego harmonogramu działań (tabela nr 48) przewidzianych do realizacji w latach 2023-2024.

2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Do opracowania „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r.” wykorzystano dane i informacje zawarte w:

- Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024 (przyjętego uchwałą nr XXXIX/292/2021 Rady Powiatu Średzkiego z dnia 27 kwietnia 2021 r.),
- informacje pozyskane z:
 - Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej,
 - Jednostek organizacyjnych Powiatu Średzkiego,
 - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP),
 - Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu (WIOŚ),
 - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego,
- informacje statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty o stanie środowiska wykonane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu,
- opracowania własne.

3. METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2025 poz. 647 ze zm.) nie precyzuje formy ani zakresu Raportu. W celu przejrzystego przedstawienia Raportu, opracowano go w formie tabeli, w której wypisano z „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024” wszystkie zaplanowane na okres sprawozdawczy (tj. na lata 2023-2024) działania lub inwestycje. Następnie określono, czy zadanie zostało zrealizowane oraz w jakim zakresie. Przy każdym zadaniu określono jednostkę, która je wykonała, termin realizacji oraz tam, gdzie było to możliwe określono poniesione koszty i źródło finansowania. Dodatkowo opisano stan środowiska naturalnego na terenie powiatu średzkiego, na podstawie prowadzonego monitoringu przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

4. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚREDZKIEGO

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024” wyodrębniono dla każdego obszaru interwencji cele i kierunki interwencji, które zostały wyznaczone w ścisłej korelacji z zadaniami w programie ochrony środowiska na szczeblu wyższym oraz uwzględniają cele zawarte w innych strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Poniżej przedstawiono cele wyznaczone dla poszczególnych obszarów interwencji:

OBSZAR INTERWENCJI – OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Cel: Ochrona jakości powietrza.

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie wysokiej jakości powietrza, redukcja emisji pyłów i gazów cieplarnianych.

OBSZAR INTERWENCJI – ZAGROŻENIA HAŁASEM

Cel: Ochrona przed hałasem

Kierunki interwencji:

- Poprawa środowiska akustycznego – ograniczenie emisji hałasu i zminimalizowanie uciążliwego hałasu w środowisku.

OBSZAR INTERWENCJI – POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel: Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Kierunki interwencji:

- Ochrona mieszkańców przed ponadnormatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

OBSZAR INTERWENCJI – GOSPODAROWANIE WODAMI. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Cel: Ochrona wód

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami wodnymi i ochrona jakości wód,
- Racjonalizacja zużycia wody,
- Ochrona przed powodzią i suszą, retencja wodna.

OBSZAR INTERWENCJI – ZASOBY GEOLOGICZNE. GLEBY

Cel: Ochrona ziemi

Kierunki interwencji:

- Ochrona powierzchni ziemi i zasobów kopalin,
- Ochrona gleb przed degradacją.

OBSZAR INTERWENCJI – GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Cel: Prawidłowa gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- Prawidłowa gospodarka odpadami realizowana przez podmioty gospodarcze,
- Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie powiatu średzkiego,
- Właściwa gospodarka odpadami realizowana przez mieszkańców powiatu średzkiego.

OBSZAR INTERWENCJI – ZASOBY PRZYRODNICZE

Cel: Ochrona przyrody

Kierunki interwencji:

- Ochrona i rozwój walorów przyrodniczych powiatu,
- Ochrona lasów.

OBSZAR INTERWENCJI – WSZYSTKIE OBSZARY INTERWENCJI

Cel: Edukacja ekologiczna

Kierunki interwencji:

- Edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie ochrony przyrody.

Cel: Promocja walorów przyrodniczych i turystycznych powiatu

Cel: Monitoring podmiotów korzystających ze środowiska

Kierunki interwencji:

- Przestrzeganie prawa z zakresu ochrony środowiska.

Cel: Współpraca w zakresie ochrony środowiska z gminami powiatu średzkiego.

5. MONITORING STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU ŚREDZKIEGO W 2023 I 2024 ROKU

W latach 2023-2024 prowadzony był monitoring stanu środowiska na terenie powiatu średzkiego. Badania były prowadzone przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Poniżej opisano uzyskane wyniki.

5.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonuje roczną ocenę jakości powietrza. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. W województwie wielkopolskim wydzielono 3 strefy. Powiat średzki znajduje się w strefie wielkopolskiej. W 2023 roku do oceny jakości powietrza przyjęto wyniki z 12 stacji monitoringu jakości powietrza zlokalizowanych w następujących miejscowościach: Borówiec, Gniezno, Konin, Kościan, Koziegłowy, Leszno, Mosina, Nowy Tomyśl, Ostrów Wielkopolski, Piaski, Pleszew i Wągrowiec. Natomiast w 2024 roku przyjęto wyniki z 13 stacji pomiarowych zlokalizowanych w następujących miejscowościach: Borówiec, Gniezno, Kępno, Konin, Kościan, Koziegłowy, Leszno, Mosina, Nowy Tomyśl, Piaski, Piła, Pleszew, Wągrowiec.

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów w 2023 i 2024 roku w strefie wielkopolskiej wynika, że dla kryteriów określonych ze względu na ochronę zdrowia, stężenia: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu (poziom docelowy), pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zawartych w pyłe zawieszonym PM₁₀: arsenu, kadmu, niklu oraz ołowiu, występowały w zakresie obowiązujących norm. Wartość normatywna została przekroczona w przypadku benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀, jak również został przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu.

Tabela 1 Klasyfikacja strefy wielkopolskiej w latach 2019-2024 dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy wielkopolskiej		
	2019 rok (rok bazowy)	2023 rok	2024 rok
Dwutlenek siarki	A	A	A
Dwutlenek azotu	A	A	A
Tlenek węgla	A	A	A
Benzen	A	A	A
Ozon	A – wg poziomu docelowego	A – wg poziomu docelowego	A – wg poziomu docelowego
	D2 – wg poziomu celu długoterminowego	D2 – wg poziomu celu długoterminowego	D2 – wg poziomu celu długoterminowego
Pył zawieszony PM ₁₀	C	A	A
Pył zawieszony PM _{2,5}	A – faza I	A – faza I	A – faza I
	C1 – faza II	A1 – faza II	A1 – faza II
Ołów w pyłe PM ₁₀	A	A	A
Arsen w pyłe PM ₁₀	A	A	A
Kadm w pyłe PM ₁₀	A	A	A
Nikiel w pyłe PM ₁₀	A	A	A
Benzo(a)piren w pyłe PM ₁₀	C	C	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2019, 2023, 2024 – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

W ocenie jakości powietrza, wykonanej dla 2023 i 2024 roku z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, strefa wielkopolska uzyskała klasę C ze względu na zanieczyszczenie powietrza benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM₁₀. Natomiast w porównaniu do roku bazowego (tj. 2019 roku) jakość powietrza poprawiła się. W okresie sprawozdawczym nie odnotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} co miało miejsce w roku 2019. W dalszym ciągu odnotowywane jest przekroczenie benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Od kilku lat dostrzegalna jest wysoka zmienność sezonowa wartości stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ - w sezonie grzewczym wielkości stężeń są dużo wyższe niż w okresie letnim. Najwyższe stężenia odnotowuje się na terenach, gdzie dominuje tzw. niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków. Wysokie stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w sezonie grzewczym decydują o wystąpieniu przekroczenia poziomu docelowego.

W 2023 i 2024 roku dokonano również oceny jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony roślin prowadzona jest wyłącznie dla strefy wielkopolskiej. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych w stacji Piaski-Krzyżówka. Jako metodę uzupełniającą na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w województwie, wykorzystano metodę obiektywnego szacowania w oparciu o wyniki modelowania matematycznego.

Tabela 2 Klasyfikacja strefy wielkopolskiej w latach 2019-2024 dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrony roślin

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy wielkopolskiej		
	2019 rok (rok bazowy)	2023 rok	2024 rok
Dwutlenek siarki	A	A	A
Tlenek azotu	A	A	A
Ozon (poziom docelowy)	C	A	A
Ozon (poziom celu długoterminowego)	D2	D2	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2019, 2023 i 2024 – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Rezultatem końcowym oceny stref wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin, podobnie jak pod kątem ochrony zdrowia, jest określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2023 i 2024 roku w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu (poziom docelowy) strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W klasyfikacji dodatkowej w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefie przypisano klasę D2. Natomiast w porównaniu do roku bazowego (tj. 2019 roku) nastąpiła poprawa jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin, ponieważ w roku 2019 odnotowano przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu, natomiast w latach 2023-2024 przekroczenia te nie były notowane.

Dodatkowo przeprowadzono analizę lokalizacji obszarów na terenie strefy wielkopolskiej, na której występowały przekroczenia poziomu docelowego oraz celów długoterminowych dla substancji w powietrzu. Analiza została wykonana na podstawie matematycznego modelowania transportu i przemian substancji w powietrzu oraz metody obiektywnego szacowania opartej o wyniki matematycznego modelowania. Na tej podstawie wyznaczono, że gminy z powiatu średzkiego znajdują się w obszarze przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń:

- Przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu (cel ochrony – ochrona zdrowia ludzi) – w 2023 i 2024 roku w gminach: Dominowo, Krzykosy, Nowe Miasto nad Wartą, Środa Wielkopolska, Zaniemyśl.
- Przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu (cel ochrony - ochrona roślin) – w 2023 i 2024 roku w gminach: Dominowo, Krzykosy, Nowe Miasto nad Wartą, Środa Wielkopolska, Zaniemyśl.

5.2. Hałas

W 2023 roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie wykonał pomiarów hałasu na terenie powiatu średzkiego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Natomiast dane za 2024 rok zostaną udostępnione w pod koniec 2025 roku.

Natomiast w 2023 roku zostały wykonane pomiary poziomu hałasu w otoczeniu napowietrznej dwutorowej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Kromolice – Pątnów. Ze względu na zależność poziomu hałasu emitowanego podczas zjawiska ulotu od warunków atmosferycznych, pomiary akustyczne wykonano w różnych warunkach atmosferycznych – w różnych miesiącach.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), w przypadku hałasu powodowanego oddziaływaniem linii elektroenergetycznych obowiązujące wartości dopuszczalne na terenach zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego, na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych, mieszkaniowo-usługowych oraz w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców wynoszą:

- dla poziomu dzienne-wieczorno-nocnego L_{DWN} – 50 dB,
- dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N – 45 dB,
- dla wskaźnika krótkookresowego poziomu równoważnego w porze dnia L_{AeqD} – 50 dB,
- dla wskaźnika krótkookresowego poziomu równoważnego w porze nocy L_{AeqN} – 45 dB.

Pomiary wykonano w 23 punktach usytuowanych pod przęsłami linii. Na terenie powiatu średzkiego był jeden punkt pomiarowy zlokalizowany na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W tabeli przedstawione uzyskane wyniki poziomu hałasu.

Tabela 3 Pomiary poziomu emisji hałasu w otoczeniu linii elektroenergetycznej Kromolice – Pątnów w 2023 roku

Lokalizacja punktu	Równoważny poziom hałasu [dB]			
	marzec		sierpień	
	LAeqD	LAeqN	LAeqD	LAeqN
Obręb Dominowo, działka 101/3, przęsło 152–153	*	*	*	*

* brak możliwości określenia poziomu emisji hałasu na podstawie przeprowadzonych pomiarów.

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2023”. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Ze względu na mniejszą niż 3 dB różnicę między uzyskanymi wartościami poziomu emisji a poziomem tła akustycznego, nie było możliwe określenie wartości poziomu emisji hałasu. Zmierzone wartości poziomu równoważnego hałasu kształtowały się poniżej wartości dopuszczalnych w środowisku.

W roku 2023 wykonano również badania akustyczne, których celem było określenie oddziaływania na środowisko czternastu farm wiatrowych, zlokalizowanych na terenie Wielkopolski. Obowiązek przeprowadzenia pomiarów został nałożony na inwestorów decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach. Punkty pomiarowe sytuowano na wysokości 4 m nad poziomem gruntu, w rejonie podlegającej ochronie zabudowy mieszkaniowej. Na terenie powiatu średzkiego zlokalizowane są Farmy Wiatrowe Wielkopolska w miejscowościach: Borzejewo, Brzezcie, Chocicza, Orzeszkowo, Rusibórz, Sabaszczewo – ogólnie 15 turbin. Liczba punktów pomiarowych wynosiła 14, odległość od najbliższej turbiny – 480 m.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), dopuszczalny równoważny poziom hałasu powodowanego oddziaływaniem elektrowni wiatrowej wynosi:

- 55 dB w porze dnia i 45 dB w porze nocy dla zabudowy zagrodowej i mieszkaniowo-usługowej,
- 50 dB w porze dnia i 40 dB w porze nocy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Na terenie powiatu średzkiego nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.

W roku bazowym (tj. w 2019 roku) przeprowadzono kontrolę interwencyjną dotyczącą komunikacyjnego źródła hałasu w Środzie Wielkopolskiej ul. Dolna, droga gminna, na granicy terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Pomiary hałasu drogowego wykazały przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu w porze dnia o 2,8 dB, a w porze nocy o 4,3 dB.

5.3. Pola elektromagnetyczne

Pomiary poziomów pól elektromagnetycznych wykonywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311). Wynikiem pomiarów była średnia arytmetyczna z półgodzinnego pomiaru prowadzonego w sposób ciągły oraz wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji WMe1 zgodnie z załącznikiem 3 pkt. 2 ust. 5 do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311). Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza wartości 1. Natomiast poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz wynosi 28–61 V/m.

W 2023 roku pomiary pól elektromagnetycznych, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu średzkiego nie były prowadzone.

Natomiast w 2024 roku pomiary zostały wykonane w następujących punktach:

- Środa Wielkopolska, ul. 27 Grudnia 1 – uzyskany wynik pomiaru 0,9 V/m
- Środa Wielkopolska, Pl. Armii Poznań 6 – uzyskany wynik pomiaru 2,2 V/m

Nie stwierdzono występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

W roku bazowym (tj. 2019 roku) pomiarów na terenie powiatu średzkiego nie prowadzono.

5.4. Wody powierzchniowe

Monitoring wód powierzchniowych jako element gospodarowania wodami dostarcza zarządzającemu wodami danych o jakości wód, w określonym zakresie i odpowiednim czasie umożliwiającym wykorzystanie ich w kolejnych pracach planistycznych, sporządzanych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami. Uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz stanu wód w badanych jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP) jest wypełnieniem obowiązków zapisanych w Ramowej Dyrektywie Wodnej. Monitoringiem wód powierzchniowych zajmuje się Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowany jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Rzeki

Powiat średzki leży w zlewni 13 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych:

- Kopel do Głuszynki
- Głuszynka
- Moskawa do Wielkiej
- Kanał Mosiński do Kani
- Lubieszka
- Lutynia od Radowicy do ujścia
- Warta od Lutyni do Młyniska
- Kanał Roguski
- Kanał Książ
- Moskawa od Wielkiej do ujścia
- Warta od Młyniska do Kopli
- Miłosławka
- Kanał Bobrowski

Klasyfikacja wskaźników jakości wód wykonywana jest na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021, poz. 1475). Zgodnie z zapisami rozporządzenia, na podstawie badań wykonanych w latach 2022-2024, w JCWP wykonana zostanie klasyfikacja elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych. Wykonanie klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu JCWP, następuje nie rzadziej niż co 3 lata. W związku z tym wykonanie klasyfikacji i oceny stanu JCWP objętych monitoringiem w latach 2022–2024 planowane jest na rok 2025.

W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację wskaźników jakości wód monitorowanych w JCWP rzecznych w 2023 i 2024.

Tabela 4 Klasyfikacja wskaźników jakości wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych w 2023 i 2024 roku

Nazwa i kod ocenianej jcw	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne
Klasyfikacja w 2023 roku					
RW600010185747 Kopel do Głuszynki	Kopel - Szczytniki	-	-	>2	-
RW6000181857489 Głuszynka	Głuszynka - Kamionki	5	-	>2	-
RW600009185441 Moskawa do Wielkiej	Moskawa - Środa Wlkp.	-	-	>2	-
RW600015185639 Kanał Mosiński do Kani	Kanał Mosiński - Mszczyszczyn	-	-	>2	-
RW600009185269 Lubieszka	Lubieszka - Parzewnia	-	-	>2	-
RW60001118529 Lutynia od Radowicy do ujścia	Lutynia - Śmietów	-	-	>2	-
RW600012185551 Warta od Lutyni do Młyniska	Warta - Kawcze	4	-	2	1
RW600011185499 Moskawa od Wielkiej do ujścia	Moskawa - Kępa Wielka	-	-	>2	-
RW60001218573 Warta od Młyniska do Kopli	Warta - Wiórek	5	-	2	1
RW6000101854899 Miłosławka	Miłosławka - Młodzikowo	-	-	>2	-
RW60001018536 Kanał Bobrowski	Kanał Bobrowski - Młodzikowo	4	-	>2	-
Klasyfikacja w 2024 roku					
RW600010185747 Kopel do Głuszynki	Kopel - Szczytniki	1	-	>2	-
RW6000181857489 Głuszynka	Głuszynka - Kamionki	-	-	>2	-
RW600009185441 Moskawa do Wielkiej	Moskawa - Środa Wlkp.	5	-	>2	1
RW600015185639 Kanał Mosiński do Kani	Kanał Mosiński - Mszczyszczyn	-	-	>2	-
RW600009185269 Lubieszka	Lubieszka - Parzewnia	2	-	>2	-
RW60001118529 Lutynia od Radowicy do ujścia	Lutynia - Śmietów	-	-	>2	-
RW600012185551 Warta od Lutyni do Młyniska	Warta - Kawcze	-	-	1	-

Nazwa i kod ocenianej jcw	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne
RW600010185529 Kanał Książ	Kanał Książ - Łęzek	3	-	>2	-
RW600011185499 Moskawa od Wielkiej do ujścia	Moskawa - Kępa Wielka	5	>3	>2	2
RW60001218573 Warta od Młyniska do Kopli	Warta - Wiórek	-	-	>2	-
RW6000101854899 Miłosławka	Miłosławka - Młodzikówko	5	5	>2	1
RW60001018536 Kanał Bobrowski	Kanał Bobrowski - Młodzikowo	5	-	>2	-

Wyjaśnienie:

„-” wskaźnika nie badano, pomiary wykonywane są co 3 lata.

Wyjaśnienie klas:

Klasa elementów biologicznych: I – stan bardzo dobry / potencjał maksymalny; II – stan/potencjał dobry; III – stan/potencjał umiarkowany; stan/potencjał słaby; V – stan/potencjał zły.

Klasa elementów hydromorfologicznych: I - stan bardzo dobry / potencjał maksymalny; II – stan/potencjał dobry.

Klasa elementów fizykochemicznych: I - stan bardzo dobry / potencjał maksymalny; II – stan/potencjał dobry; PSD/PPD – poniżej stanu/potencjału dobrego.

Źródło: Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023 i 2024 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Jeziora

Powiat średzki leży w zlewni 4 jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych:

- Bnińskie
- Jezioro Wielkie
- Jezioro Małe
- Raczyńskie

Podobnie jak w przypadku jednolitych części wód powierzchniowych rzek w 2023 roku nie dokonano klasyfikacji i oceny stanu JCWP. Wykonano jedynie klasyfikację elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych.

W 2023 roku przebadano kilka parametrów w jeziorze Bnińskim tj.: kadm (1 klasa), benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten (2 klasa), benzo(k)fluoranten (1 klasa), benzo(g,h,i)perylen (1 klasa).

Natomiast w 2024 roku przebadano: difenyletery bromowane (1 klasa), kadm i jego związki (1 klasa), fluoranten (1 klasa), benzo(a)piren (2 klasa), benzo(b)fluoranten (1 klasa), benzo(k)fluoranten (1 klasa), benzo(g,h,i)perylen (1 klasa).

Ze względu na nowy podział jednolitych części wód powierzchniowych, nie ma możliwości porównania wyników założonych parametrów z badaniami przeprowadzonymi w roku bazowym (tj. 2019 rok).

5.5. Wody podziemne

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Próbki wód podziemnych pobrano dwukrotnie - wiosną i jesienią. Na terenie powiatu średzkiego jest 7 punktów pomiarowych. Uzyskane wyniki zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 5 Monitoring wód podziemnych w latach 2019-2024

Numer JCWPd	Nr punktu pomiarowego (ID monitoring)	Miejscowość	Gmina	Klasa jakości wód		
				2019 rok (rok bazowy)	2023 rok	2024 rok
PLGW600060	3392	Trzebisławki	Środa Wielkopolska	II	II	II
PLGW600061	3393	Babin	Środa Wielkopolska	II	-	-
PLGW600061	3401	Giecz	Dominowo	II	-	-
PLGW600061	3402	Murzynowo Kościelne	Dominowo	II	-	-
PLGW600061	6169	Brodowo	Środa Wielkopolska	II	-	-
PLGW600061	7129	Nietrzanowo	Środa Wielkopolska	II	-	-
PLGW600061	7169	Dzierżnica	Dominowo	III	-	-

Źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W 2023 i 2024 roku wody były badane tylko w m. Trzebisławki i uzyskały II klasę – wody dobrej jakości. W roku bazowym (tj. 2019 roku) w tym punkcie pomiarowym wody podziemne także uzyskały II klasę. Dodatkowo badania zostały przeprowadzone w 6 innych punktach pomiarowych, w których wody podziemne uzyskały II i III klasę (wody dobrej i zadowalającej jakości).

6. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2023-2024

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawiono najważniejszą, tabelaryczną część „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r.”. W tabelach przedstawiono szczegółowe informacje na temat stopnia realizacji poszczególnych zadań i inwestycji przewidzianych do realizacji w ramach "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024".

Tabela 6 Raport z wykonanych zadań zaplanowanych na lata 2023-2024

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Obszar interwencji – Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie regulacji poziomów emisji zanieczyszczeń do atmosfery	Starosta Średzki Marszałek Woj. Wielkopolskiego RDOŚ	Starosta Średzki wydał 3 pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza: 1. FJM Pasze Sp. z o.o., ul. Lazurowa 8, 63-000 Środa Wielkopolska, 2. Fludra Sp. z o.o., ul. Harcerska 18 E, 63-000 Środa Wielkopolska, 3. PPHU SPAWSTAL Sp. z o.o., ul. Szarych Szeregów 14, 63-000 Środa Wielkopolska	Starosta Średzki	2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Starosta Średzki wydał 4 pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza: 1. Pachura Moto Center Sp. z o.o., ul. Brodowska 40, 63-000 Środa Wielkopolska 2. Stadler Środa Spółka z o.o., ul. Brodowska 38 C, 63-000 Środa Wielkopolska 3. SOLARIS Bus & Coach Spółka z o.o., ul. Obornicka 46, Bolechowo-Osiedle, 62-005 Owińska dla Zakładu w m. Środa Wielkopolska, ul. Kórnicka 52. 4. Hand-Mięs Polowczyk Sp. z o.o., Miąskowo 14a, 63-040 Nowe Miasto nad Wartą	Starosta Średzki	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Zgłoszenia instalacji, dla których nie jest wymagane wydawanie pozwoleń na emisję do powietrza: 1. Lena Lighting S.A. ul. Kórnicka 54, 63-000 Środa Wlkp.	Starosta Średzki	2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			2. KACZOR Sp. z o.o. ul. Kosynierów 76, 63-000 Środa Wlkp. 3. AN-ROM Sp. z o.o. ul. Śremska 2, 63-040 Nowe Miasto nad Wartą 4. MOL Polska Sp. z o.o. Al. Grunwaldzka 50A, 80-241 Gdańsk (dotyczy: Stacja Paliw nr 611 ul. Kilińskiego 37, 63-000 Środa Wlkp.) 5. ORLEN S.A. ul. Chemików 7, 09-411 Płock (dotyczy: Stacja Paliw nr 898 Środa Wielkopolska; Stacja Paliw nr 1363 Nowe Miasto nad Wartą; Stacja Paliw nr 4317 Środa Wielkopolska 6. Fludra Sp. z o.o. ul. Harcerska 18E, 63-000 Środa Wlkp. 7. Homag Polska Sp. z o.o. ul. Prądyńskiego 24, 63-000 Środa Wlkp.				
			Zgłoszenia instalacji, dla których nie jest wymagane wydawanie pozwoleń na emisję do powietrza: 1. PPHU SPAWSTAL Sp. z o.o. ul. Szarych Szeregów 14, 63-000 Środa Wlkp. 2. Exalo Drilling S.A. Plac Staszica 9 Piła (dotyczy: Odwiert otworu OŁACZEWO 1 działki nr ewid. 309/7, 309/4 m. Winna Góra) 3. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Harcerska 16, 63-000 Środa Wlkp. 4. Hand – Mięś Polowczyk Sp. z o.o. Miąskowo 14 a, 63-040 Nowe Miasto nad Wartą	Starosta Średzki	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			5. Fermy Drobiu Pachura Chocicza 1 Sp. z o.o. Chocicza 10, 63-013 Chocicza 6. Fermy Drobiu Pachura Chocicza 2 Sp. z o.o. Chocicza 11, 63-013 Chocicza 7. DAN-SPAW Daniel Jaworski Orzeszkowo 30, 63-012 Dominowo				
			Starosta Średzki w latach 2023-2024 dokonał jednej zmiany w udzielonym zezwoleniu na emisję gazów cieplarnianych dla instalacji zlokalizowanej na terenie Cukrowni „Środa” w Środzie Wielkopolskiej, przy ul. Niedziałkowskiego 27, którego prowadzącym jest Pfeifer & Langen Polska S.A., ul. Mickiewicza 35, 60-837 Poznań	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Starosta Średzki w latach 2023-2024 prowadził jedno postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego dla podmiotu: Pfeifer & Langen Polska S.A. ul. Mickiewicza 35, 60-837 Poznań dla instalacji zlokalizowanych na terenie Cukrowni „Środa”, ul. Niedziałkowskiego 27, 63-000 Środa Wlkp.	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Kontrola obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi z zakresu emisji do atmosfery	Starosta Średzki	Kontrola instalacji poprzez przyjmowane sprawozdań w zakresie monitorowania środowiska, w tym pomiaru i ewidencjonowania wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza. Pomiary wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza: - W 2023 r. – 6 spraw - W 2024 r. – 5 spraw	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta Średzki	Starosta wydaje opinie w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: • W 2023 r. – 3 opinie • W 2024 r. – 3 opinie	Starosta Średzki	2023	400,00	Budżet Powiatu
					2024	490,00	
4.	Monitoring stanu środowiska w powiecie średzkim na podstawie dostępnych wyników badań	WIOŚ	Ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2023 i 2024 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonano w podziale na 3 strefy - powiat średzki przynależy do strefy wielkopolskiej.	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
5.	Modernizacja kotłowni i infrastruktury c.o. w budynkach stanowiących własność Powiatu Średzkiego	Starosta Średzki	Naprawa pieca gazowego CWU do grzania ciepłej wody oraz naprawa solara słonecznego	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	2024	7 133,00	Środki własne
			Montaż nowego kotła gazowego w obiekcie, w którym PCPR realizuje zadania statutowe oraz działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Lipowej 12	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2023	49 150,80	Budżet Powiatu
			Montaż nowego kotła gazowego w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, w obiekcie przy ul. Szkolnej 2	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2024	119 798,31	Budżet Powiatu
6.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej stanowiących własność Powiatu Średzkiego	Starosta Średzki	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – Powiatowego Urzędu Pracy oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Środzie Wielkopolskiej.	Powiat Średzki	2023	2 514 733,52	Budżet Powiatu, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny, Województwo Wielkopolskie
			Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej w celu poprawy efektywności energetycznej Szpitala Średzkiego Serca Jezusowego Sp. z o.o.	Szpital Średzki Serca Jezusowego Sp. z o.o.	2024	191 043,60	WFOŚiGW w Poznaniu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Instalację zamontowano na budynku szpitala oraz Oddziale Medycyny Paliatywnej, a także zakupiono i zamontowano magazyn energii na Oddziale Medycyny Paliatywnej.				
7.	Dofinansowanie transportu publicznego (autobusowego) na terenie powiatu średzkiego	Starostwo Powiatowe Gminy Inne powiaty	Udzielenie pomocy finansowej z budżetu Powiatu Średzkiego na bezpłatną komunikację autobusową dla gmin: 1. Gmina Kostrzyn, 2. Gmina Środa Wielkopolska, 3. Gmina Zaniemyśl, 4. Gmina Krzykosy, 5. Gmina Kórnik (w tym pomoc finansowa z gminy Nowe Miasto n/Wartą 244 000,00 zł w roku 2023 oraz 260 000,00 zł w roku 2024) 6. Gmina Kleszczewo	Powiat Średzki	2023	1. 13 000,00 2. 375 845,00 3. 146 809,00 4. 160 000,00 5. 400 001,00 6. 85 091,00	Budżet Powiatu
					2024	1. 15 000,00 2. 386 404,62 3. 195 025,00 4. 185 023,00 5. 384 549,32 6. 82 207,00	
8.	Dofinansowanie transportu publicznego (kolejowego) Poznańskiej Kolei Metropolitalnej.	Starosta Średzki Marszałek Woj. Wielkopolskiego inne powiaty	Przekazanie dotacji dla Województwa Wielkopolskiego na zadanie pn. „Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie liczby połączeń kolejowych – dofinansowanie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)”.	Powiat Średzki	2023	214 206,00	Budżet Powiatu
					2024	282 638,00	
9.	Stosowanie energooszczędnych urządzeń elektrycznych i oświetlenia w placówkach prowadzonych przez Powiat Średzki.	Starostwo Powiatowe w Środzie Wielkopolskiej	Wymiana lamp w Starostwie Powiatowym w Środzie Wlkp. na lampy energooszczędne: - W 2023 r. – w 3 pomieszczeniach biurowych - W 2024 r. – w 2 pomieszczeniach biurowych	Powiat Średzki	2023	1 222,50	Budżet Powiatu
					2024	738,00	
			Wymiana opraw oświetleniowych w Sali 11 i Hadesie oraz w pokoju nauczycielskim	Liceum Ogólnokształcące im. Powstańców	2023	9 073,13	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
				Wielkopolskich w Środzie Wlkp.			
11.	Zakup urządzeń wentylacyjnych	Starostwo Powiatowe w Środzie Wielkopolskiej	Montaż dodatkowej wentylacji w Sali sportowej	Liceum Ogólnokształcące im. Powstańców Wielkopolskich w Środzie Wlkp.	2024	2 706,00	Środki własne
12.	Budowa dróg rowerowych na terenie powiatu średzkiego wzdłuż dróg powiatowych	Starostwo Powiatowe w Środzie Wielkopolskiej	Rozbudowa drogi powiatowej nr 3718P w zakresie budowy drogi dla pieszych i rowerów w Środzie Wielkopolskiej ul. Brodowska na odc. 980 m – opracowanie dokumentacji projektowej	Powiat Średzki	2023-2024	114 760,00	Budżet Powiatu
13.	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej nr 3724P łączącej ul. Poselską z ul. Kórnicką w Środzie Wielkopolskiej	Powiat Średzki	Zadanie jest na etapie dokumentacji projektowej i pozyskania środków finansowych na jego realizację	Powiat Średzki	-	-	-
14.	Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych z zakresu Odnawialnych Źródeł Energii.	Wydział Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej	Prowadzenie działań informacyjnych dla mieszkańców, w związku z realizacją projektu pn. „Instalacja odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu średzkiego”.	Wydział Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej	2023-2024	-	-
15.	Wprowadzanie rozwiązań typu e-urząd.	Powiat Średzki	Projekt „Cyfrowy Powiat” – diagnoza bezpieczeństwa oraz zakup sprzętu dla Starostwa Powiatowego. Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa cyfrowego oraz dostępności do infrastruktury i narzędzi informatycznych (sprzętu i oprogramowania), niezbędnych do świadczenia elektronicznych usług	Powiat Średzki	2023	145 178,90	Środki z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			publicznych w Starostwie Powiatowym w Środzie Wielkopolskiej.				
			Cyfryzacja dokumentów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego	Powiat Średzki	2023-2024	102 500,00	Dotacja celowa budżetu państwa
Poniesione koszty:						6 184 726,70	
Obszar interwencji - Zagrożenie hałasem							
1.	Wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie regulacji poziomów emisji hałasu.	Starosta Średzki Marszałek Woj. Wielkopolskiego RDOŚ	Liczba prowadzonych spraw w zakresie regulacji poziomów emisji hałasu - W 2023 r. – 1 sprawa - W 2024 r. – 2 sprawy	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Kontrola obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi z zakresu ograniczenia emisji hałasu	Starosta Średzki GIOŚ	Kontrola poziomu hałasu przemysłowego w otoczeniu turbin Farmy Wiatrowej Wielkopolska na terenie gmin Dominowo i Środa Wielkopolska oraz w otoczeniu potrzeb podmiotów prowadzących działalność gospodarczą – nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2023	Wydatki bieżące	Środki własne
3.	Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	Starosta Średzki	Działanie zostało opisane w obszarze interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	-	-	-	-
4.	Monitoring stanu środowiska w powiecie średzkim na podstawie dostępnych wyników badań.	Starosta Średzki WIOŚ	W 2023 roku na obszarze powiatu średzkiego nie prowadzono pomiarów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Dane za 2024 roku nie są jeszcze dostępne.	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
5.	Budowa i modernizacja dróg powiatowych w oparciu o	Powiat Średzki	Powierzchniowe utwardzenie nawierzchni dróg powiatowych.	Powiat Średzki	2023	36 293,86	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	technologie ograniczające emisję zanieczyszczeń do atmosfery.		Wykonano powierzchniowe utrwalanie nawierzchni drogi powiatowej nr 3729P w Szrapkach na odcinku o dł. 510 mb				
			Powierzchniowe utrwalenie nawierzchni dróg powiatowych. Modernizacja drogi powiatowej nr 4076P na odcinku Komorze – Rogusko na odcinku o dł. 3310 mb	Powiat Średzki	2024	249 880,30	Budżet Powiatu
			Przebudowa przejść dla pieszych na drogach powiatowych. Wykonano wywyższone przejścia dla pieszych w Pławcach i Nadziejewie	Powiat Średzki	2024	31 000,00	Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi powiatowej nr 3671P w msc. Kijewo Wykonano przebudowę drogi na odc. 980 mb, w tym wykonano zatoki autobusowe, chodnik, miejsca postojowe, konserwacja rowów odwadniających	Powiat Średzki	2022-2023	1 509 505,20	Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
			Rozbudowa drogi powiatowej nr 3668P od skrzyżowania w msc. Brzezie do Czarne Piątkowa na odc. 1900m – opracowanie dokumentacji projektowej	Powiat Średzki	2023	87 330,00	Budżet Powiatu
			Modernizacja drogi powiatowej nr 3722P - ul. 20 Października w Środzie Wielkopolskiej. Wymiana nawierzchni bitumicznej na odc. o dł. 340 mb.	Powiat Średzki	2023	355 470,00	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Środa Wielkopolska
			Przebudowa drogi powiatowej nr 3720P w ciągu ul. Kórnickiej w Środzie Wielkopolskiej wraz z przebudową skrzyżowania z DK11. Wykonano przebudowę drogi 3720P wraz z przebudową skrzyżowania obejmującą wykonanie pasa włączenia w DK 11 na odc. 700 mb, wykonano konserwację	Powiat Średzki	2023-2024	1 773 151,43	Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Polski Ład

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			rowów odwadniających, humusowanie i obsianie trawą				
			Modernizacja ul. Harcerskiej w Środzie Wielkopolskiej w ciągu drogi powiatowej nr 3667P na długości 1460 m Wykonano nową nawierzchnię, chodniki, drogę dla pieszych i rowerów, przejścia dla pieszych z doświetleniem, naprawę i zabezpieczenie obiektu mostowego, konserwacja rowów odwadniających, humusowanie i obsianie trawą	Powiat Średzki	2024	4 198 444,96	Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Gminy Środa Wielkopolska
			Przebudowa przepustu w ciągu drogi powiatowej nr 3662P w msc. Dębicz	Powiat Średzki	2024	79 635,80	Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi powiatowej nr 3668P w zakresie budowy chodnika w Czarnym Piątkowie. Wykonano chodnik na odc. 100m i doświetlenie przejścia dla pieszych, konserwacja rowów odwadniających	Powiat Średzki	2024	59 106,12	Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi powiatowej nr 3663P w zakresie budowy chodnika w Orzeszkowie. Wykonano chodnik z kostki brukowej na odc. 35 m	Powiat Średzki	2024	14 850,00	Budżet Powiatu
			Wykonanie nawierzchni chodnika wzdłuż drogi powiatowej 3729P w Szrapkach. Wykonano nawierzchnię chodnika z mieszanki mineralno-bitumicznej na odc. 360m.	Powiat Średzki	2024	66 000,00	Budżet Powiatu
			Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3664P w Dominowie. Wykonano chodnik z kostki betonowej na odc. 142 m.	Powiat Średzki	2024	59 640,00	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Dominowo
6.	Budowa drogi powiatowej stanowiącej wschodnią	Powiat Średzki	Budowa obwodnicy wschodniej Środy Wielkopolskiej - etap I	Powiat Średzki	2022-2023	18 861 378,72	Budżet Powiatu,

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	obwodnicę Środy Wielkopolskiej.		Wykonano budowę drogi na odc. od DK11 do ul. Harcerskiej o dł. 1.566 mb wraz z oświetlonym rondem na DK11, drogą dla rowerów z dopuszczeniem ruchu pieszego, mostem na rz. Moskawa, wykonanie rowów odwadniających, humusowanie i obsianie trawą				Rządowy Fundusz Polski Ład
			Budowa obwodnicy wschodniej Środy Wielkopolskiej - etap II Wykonano budowę drogi na odc. ul. Harcerskiej do DW432 o dł. 2.552,50 mb wraz z oświetlonymi rondami na ul. Harcerskiej, drogą dla rowerów z dopuszczeniem ruchu pieszego, wykonanie rowów odwadniających, humusowanie i obsianie trawą	Powiat Średzki	2023-2024	17 503 137,65	Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Polski Ład
7.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 3671P na odcinku Borowo-Sulęcín	Powiat Średzki	Rozbudowa drogi powiatowej nr 3671P na odcinku Borowo – Sulęcín. Wykonano rozbudowę drogi na odc. 2.434,38 mb wraz z budową chodnika, zatok autobusowych, przebudową skrzyżowania w msc. Borowo, doświetleniem przejść dla pieszych i sygnalizatorem świetlnym, konserwacja rowów odwadniających.	Powiat Średzki	2022-2023	5 926 712,46	Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Polski Ład
8.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 3664P w Dominowie od ul. Nekielskiej do ul. Topolowej.	Powiat Średzki	Rozbudowa drogi powiatowej nr 3664P w Dominowie od ul. Nekielskiej do ul. Topolowej. Wykonano m.in. chodniki, nakładkę, oświetlenie, przebudowę skrzyżowania z drogą 3730P na skrzyżowanie typu rondo, nasadzenia drzew, konserwacja rowów odwadniających, humusowanie i obsianie trawą	Powiat Średzki	2024	6 867 145,73	Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Polski Ład

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
9.	Przebudowa drogi powiatowej nr 3672P na odcinku Koszuty – Pętkowo	Powiat Średzki	Nie zrealizowano	Powiat Średzki	-	-	-
10.	Przebudowa drogi powiatowej nr 4084P w Kruczynie	Powiat Średzki	Przebudowa drogi powiatowej nr 4084P w miejscowości Kruczyn. Wykonano przebudowę drogi na odc. 950 mb, w tym wymianę nawierzchni chodnika, konserwacja rowów odwadniających	Powiat Średzki	2022-2023	1 245 380,04	Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
13.	Przygotowanie infrastruktury drogowej na terenach inwestycyjnych Powiatu Średzkiego - budowa drogi łączącej tereny przemysłowe z droga wojewódzką nr 432.	Powiat Średzki	Budowa drogi łączącej tereny przemysłowe z drogą wojewódzką nr 432 oraz z drogą powiatową nr 3671P w miejscowości Kijewo. Wykonano budowę drogi na odc. 1157 mb, wykonanie rowów odwadniających, humusowanie i obsianie trawą	Powiat Średzki	2023-2024	4 077 998,58	Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Polski Ład
Poniesione koszty:						63 002 060,85	
Obszar interwencji - Pola elektromagnetyczne							
1.	Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne.	Wydział Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej	Prowadzenie na bieżąco rejestru i aktualizacja zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Monitoring stanu środowiska w powiecie średzkim na podstawie dostępnych wyników badań.	Starosta Średzki WIOŚ	W 2023 roku nie prowadzono pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W 2024 roku pomiary pól elektromagnetycznych zostały wykonane w 2 punktach w Środzie Wielkopolskiej przy ul. 27 Grudnia oraz Placu Armii	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Poznań. Wartości dopuszczalne nie zostały przekroczone				
						Poniesione koszty:	Wydatki bieżące
Obszar interwencji - Gospodarowanie wodami. Gospodarka wodno-ściekowa							
1.	Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	Starosta Średzki	Działanie zostało opisane w obszarze interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	-	-	-	-
			Opinie i wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu ogólnego w zakresie udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych oraz w zakresie terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi: • W 2023 r. – 15 spraw • W 2024 r. – 12 spraw	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w zakresie ochrony gruntów rolnych, udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych oraz w zakresie terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi: • W 2023 r. – 358 spraw • W 2024 r. – 401 spraw	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Monitoring stanu środowiska w powiecie średzkim na podstawie dostępnych wyników badań	Starosta Średzki WIOŚ	W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzono badania jednolitych części wód powierzchniowych wyznaczonych na terenie powiatu. W latach 2023-2024 wykonano jedynie klasyfikację elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych. Natomiast klasyfikacja stanu/potencjału	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu JCWP zostanie wykonana w 2025 roku.				
			W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzono badania wód podziemnych. Punkt pomiarowy zlokalizowany był w m. Trzebisławki (gm. Środa Wlkp.). Jakość wody w roku 2023 i 2024 mieściła się w II klasie – wody dobrej jakości	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
3.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w obiektach stanowiących własność Powiatu Średzkiego.	Powiat Średzki	Nie zrealizowano	Powiat Średzki	-	-	-
4.	Stosowanie rozwiązań wodooszczędnych w placówkach prowadzonych przez Powiat.	Powiat Średzki	Nie zrealizowano	Powiat Średzki	-	-	-
5.	Dofinansowanie działalności Spółek Wodnych w zakresie konserwacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.	Starosta Średzki	Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu średzkiego, gmina Środa Wlkp.”, z przeznaczeniem na konserwację: Rowu RJ na długości 500,0 m w m. Starkówiec Piątkowski, Rowu RB-6 na długości 575,0 m w m. Słupia Wielka oraz Rowu Topolskiego na długości 500,0 m w m. Topola.	Gminna Spółka Melioracyjna w Środzie Wlkp.	2023	48 000,00	Budżet Powiatu
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu średzkiego, gmina Dominowo”, z przeznaczeniem na	Spółka Odwodnienia Dominowo	2023	11 000,00	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			konserwację Rowu Dominowskiego na długości 400,0 m w m. Dominowo.				
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu średzkiego, gmina Nowe Miasto n/Wartą”, z przeznaczeniem na konserwację Rowu A na długości 440,0 m, Rowu A2 na długości 240,0 m w m. Boguszynek oraz Rowu J na długości 270,0 m w m. Chwałęcín.	Gminna Spółka Wodna Nowe Miasto n/Wartą	2023	18 000,00	Budżet Powiatu
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu średzkiego, gmina Krzykosy”, z przeznaczeniem na konserwację Rowu Luberskiego na długości 420,0 m w m. Witowo.	Spółka Odwodnienia Krzykosy	2023	11 000,00	Budżet Powiatu
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. Konserwacja rowów melioracyjnych: Rowu Polwickiego w miejscowości Czarnotki-Lubonieczek-Luboniec-Polwica, gmina Zaniemyśl, odcinek 0+000-2+500 i 3+000-5+500, Rowu Jezierskiego w miejscowości Łękno-Jeziory Wielkie, gmina Zaniemyśl, odcinek 3+850-6+200”.	Gminna Spółka Wodna Zaniemyśl	2023	25 000,00	Budżet Powiatu
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu średzkiego - gmina Środa Wielkopolska”, z przeznaczeniem na konserwację: Rowu	Gminna Spółka Melioracyjna w Środzie Wlkp.	2024	48 000,00	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Ziel na długości 900,0 m w m. Środa Wielkopolska oraz Rowu Topolskiego na długości 1300,0 m w m. Jarosławiec.				
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu średzkiego - gmina Dominowo”, z przeznaczeniem na konserwację Rowu Dominowskiego na długości 500,0 m w m. Dominowo.	Spółka Odwodnienia Dominowo	2024	11 000,00	Budżet Powiatu
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu średzkiego - gmina Nowe Miasto n/Wartą”, z przeznaczeniem na konserwację Rowu G1 na długości 800,0 m w m. Michałów.	Gminna Spółka Wodna Nowe Miasto n/Wartą	2024	18 000,00	Budżet Powiatu
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu średzkiego - gmina Krzykosy”, z przeznaczeniem na konserwację Rowu RB2a na długości 500,0 m w m. Murzynowo Leśne.	Spółka Odwodnienia Krzykosy	2024	11 000,00	Budżet Powiatu
			Udzielenie dotacji celowej z budżetu Powiatu Średzkiego na realizację zadania pn. „Konserwacja rowów melioracyjnych: Rów Drgań w m. Mądre 0+000-1+200, Rów B-19 w m. Brzostek 0+000-1+100, Rów Polwicki w m. Czarnotki-Lubonieczek-Luboniec 0+000-2+500 i 3+000-5+000, Rów B-17 w m. Śnieciska 0+000-0+050, 0+300-0+750, Rów B-15 w m. Śnieciska 0+000-0+400, Rów B-13 w m. Śnieciska 0+270-0+720, Rów Brodek	Gminna Spółka Wodna Zaniemyśl	2024	35 000,00	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			w m. Wyszkowo-Czarnotki 0+000-1+100, 1+600-3+500, gmina Zaniemyśl”.				
6.	Roboty utrzymaniowe i awaryjne w obrębie wód powierzchniowych.	PGW Wody Polskie	1. Konserwacja Kanału Roguskiego, 2. Prace utrzymaniowe, konserwacyjne rzeki Moskawy w km 0+000-29+500, 3. Prace utrzymaniowe, konserwacyjne kanału Miłosławskiego w km 7+500-17+500 4. Prace utrzymaniowe, konserwacyjne zbiornika „Środa” tj. uszczelnienie rury stalowej na spuście dennym nr 1 w sztolni dolnej wieży zbiornika, nasadzenia drzew przy zbiorniku, prace naprawcze wewnątrz czaszy zbiornika. 5. Awaryjne udrożnienie rz. Moskawy w km 57+900 – 58+950 6. Awaryjne udrożnienie Wielkiego Rowu w km 3+950 – 5+300 7. Prace utrzymaniowe polegające na wykoszeniu, wały wsteczne rzeki Moskawy i Kanału Miłosławskiego I, II koszenie	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023	1. 61 595,25 2. 315 183,96 3. 87 264,00 4. 88 104,00 5. 47 516,65 6. 48 603,82 7. 94 186,15	Środki własne
			1. Prace utrzymaniowe, konserwacyjne zbiornika „Środa” polegające na uzupełnieniu dylatacji na skarpie odwodnej zbiornika, czyli uszczelnienie czaszy zbiornika, oczyszczenie rowów dylatacyjnych, impregnacja i wykonanie dylatacji na zaprawie oraz praca nurka – roboty kontrolne dna przy spustach dennych, oraz krat na wlotach i dylatacjach			1. 91 170,00 2. 38 806,50 3. 47 628,00 4. 133 757,35	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			2. Awaryjne prace na wale wstecznym rzeki Moskawy w km 7+100 3. Awaryjne udrożnienie koryta cieku Miłosławka w km 15+600 – 18+100 4. Prace utrzymaniowe, konserwacyjno-udrożnieniowe rzeki Moskawa w km 32+600 do 50+000				
			Eksploatacja i utrzymanie urządzeń wodnych (48 obiektów, m.in. na terenie gm. Krzykosy)	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023-2024	546 669,54	Dotacja, Środki własne
			Bieżąca eksploatacja i utrzymanie urządzeń wodnych na terenie nadzoru wodnego Środa Wlkp.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023-2024	271 594,54	Środki własne
			Przegląd miejsc w gminach nadwarciańskich w związku z podwyższonym stanem wód na rzece Warta oraz prowadzenie na bieżąco monitoringu sytuacji hydrologicznej przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Starostwa. Informowanie mieszkańców powiatu o bieżącej sytuacji hydrologicznej na stronie internetowej Starostwa oraz w mediach społecznościowych	Powiat Średzki (Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza, Urzędy Gmin)	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu, Środki własne
7.	Działania zabezpieczające przed wystąpieniem powodzi oraz suszy	Starosta Średzki Gminy, Spółki Wodne, PGW Wody Polskie	Konserwacja wałów przeciwpowodziowych o łącznej dł. 29,493 km (dwukrotnie w ciągu roku): - Wał Rogusko - 2,4 km; - Dębno - 3,295 km; - Zwola-Solec - 11,698 km; - Solec-Orzechowo - 12,1 km	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023-2024	120 840,50	Dotacja, Środki własne
			Remont przepustów wałowych (m.in. na terenie gm. Krzykosy)	Państwowe Gospodarstwo	2024	159 540,15	Dotacja

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
				Wodne Wody Polskie			
8.	Wypożyczenie magazynu przeciwpowodziowego.	Starosta Średzki	Przegląd wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych w zakresie ochrony przed powodzią oraz rozeznanie możliwości ewentualnego zakupu żwiru i worków	Starostwo Powiatowe, Urzędy Gmin	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu, Środki własne gmin
9.	Doposażone w specjalistyczny sprzęt jednostki ratownicze.	Starosta Średzki	Dofinansowanie zakupu hełmów pożarniczych dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Środzie Wlkp.	Powiat Średzki	2023	35 000,00	Budżet Powiatu
			Dofinansowanie zakupu pojazdu pożarniczego dla OSP w Sulęcinku	Powiat Średzki	2023	50 000,00	Budżet Powiatu
			Dofinansowanie zakupu łodzi ratowniczej dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Środzie Wlkp.	Powiat Średzki	2024	9 952,62	Budżet Powiatu
			Pomoc finansowa dla Gminy Zaniemyśl z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu kamery termowizyjnej i agregatu hydraulicznego dla OSP w Kępie Wielkiej	Powiat Średzki	2024	30 000,00	Budżet Powiatu
Poniesione koszty:						2 513 413,03	
Obszar interwencji - Zasoby geologiczne. Gleby							
1.	Wydawanie decyzji administracyjnych z zakresu geologii	Starosta Średzki Marszałek Woj. Wielkopolskiego Minister Klimatu i Środowiska	Ilość zatwierdzonych projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych: 14 projektów robót geologicznych 4 przyjęte projekty robót geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi 10 dokumentacji hydrogeologicznej 4 dodatki do dokumentacji hydrogeologicznej	Starosta Średzki	2023	17 700,00	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Ilość zatwierdzonych projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych: • 14 projektów robót geologicznych • 2 dodatki do projektu robót geologicznych • 2 przyjęte projekty robót geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi • 11 dokumentacji hydrogeologicznych • 1 dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej • 1 projekt robót geologicznych w zakresie geologiczno-inżynierskim • 1 dokumentacja geologiczno-inżynierska • 1 dodatek do dokumentacji geologicznej złoże	Starosta Średzki	2024	22 160,00	Budżet Powiatu
2.	Kontrola obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi z zakresu geologii	Starosta Średzki	Bieżąca kontrola obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi z zakresu geologii	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
3.	Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	Starosta Średzki	Działanie zostało opisane w obszarze interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza oraz w obszarze interwencji: gospodarowanie wodami; gospodarka wodno-ściekowa	-	-	-	-
4.	Wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących obowiązku przeprowadzenia rekultywacji gruntów zdegradowanych.	Starosta Średzki	Liczba wniosków/decyzji dotyczących rekultywacji gruntów: • 7 wniosków • 5 decyzji administracyjnych Powierzchnia gruntów przewidziana do rekultywacji, zgodnie z decyzjami	Starosta Średzki	2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			wydanymi przez Starostę Średzkiego w 2023 roku – 1,7530 ha. Powierzchnia gruntów zrekultywowana, zgodnie z decyzjami wydanymi przez Starostę Średzkiego w 2023 roku – 7,88 ha.				
			Liczba wniosków/decyzji dotyczących rekultywacji gruntów: • 13 spraw • 11 wniosków • 8 decyzji administracyjnych Powierzchnia gruntów przewidziana do rekultywacji, zgodnie z decyzjami wydanymi przez Starostę Średzkiego w 2024 roku – 3,3977 ha. Powierzchnia gruntów zrekultywowana, zgodnie z decyzjami wydanymi przez Starostę Średzkiego w 2024 roku – 10,9335 ha.	Starosta Średzki	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
5.	Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi i nadzór nad nimi.	Starosta Średzki	Starosta Średzki posiada opracowania dla każdej gminy powiatu w zakresie ruchów masowych ziemi pt. „Wstępna dokumentacja wraz ze sporządzeniem rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie powiatu średzkiego dla gmin”. W 2024 roku otrzymano od Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego egzemplarz „Mapy Osuwisk i terenów zagrożonych w skali 1: 10 000 dla powiatu średzkiego”.	Starosta Średzki, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu, Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
6.	Udzielanie koncesji geologicznych	Starosta Średzki Marszałek Woj. Wielkopolskiego Minister Klimatu i Środowiska	Wydane koncesje geologiczne: 1 decyzja – wygaszenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża Czarne Piątkowo GS 1 decyzja – wygaszenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża Czarne Piątkowo GS II 1 decyzja – przeniesienie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża Szlachcin SK	Starosta Średzki	2023	1 620,00	Budżet Powiatu
			Wydane koncesje geologiczne: 1 sprawa – w zakresie zmiany koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża Starkówiec Piątkowski 1 decyzja – wygaszenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża Dzierżnica ŁM 1 decyzja – wygaszenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża Dzierżnica ŁM II 1 decyzja – wygaszenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża Miąskowo HM	Starosta Średzki	2024	2 640,00	Budżet Powiatu
7.	Wydawanie decyzji administracyjnych zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej.	Starosta Średzki	Wydano 48 decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej: - Gmina Środa Wlkp. – 43 decyzje - Gmina Dominowo – 3 decyzje - Gmina Nowe Miasto n/Wartą – 1 decyzja - Gmina Zaniemyśl – 1 decyzja - Gmina Krzykosy – 0 Powierzchnia całkowita wyłączonych gruntów – 11,76 ha	Starosta Średzki	2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
1.	Wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie gospodarki odpadami	Starosta Średzki Marszałek Woj. Wielkopolskiego RDOŚ	Wydano 32 decyzje zezwalające na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej: - Gmina Środa Wlkp. – 27 decyzji - Gmina Dominowo – 3 decyzje - Gmina Nowe Miasto n/Wartą – 1 decyzja - Gmina Zaniemyśl – 0 - Gmina Krzykosy – 0 Powierzchnia całkowita wyłączonych gruntów – 20,75 ha	Starosta Średzki	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Liczba pozostałych spraw z zakresu wyłączeń: - W 2023 r. – 49 spraw - W 2024 r. – 64 sprawy	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Poniesione koszty: 44 120,00				
			Obszar interwencji - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów				
1.	Wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie gospodarki odpadami	Starosta Średzki Marszałek Woj. Wielkopolskiego RDOŚ	Zbieranie i przetwarzanie odpadów: - ilość spraw/kontroli - 18 - ilość wniosków – 5 - ilość decyzji - 3	Starosta Średzki	2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Zbieranie i przetwarzanie odpadów: - ilość spraw/kontroli - 12 - ilość wniosków - 8 - ilość decyzji - 3	Starosta Średzki	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Pozwolenia na wytwarzanie odpadów: - ilość wniosków – 6 - ilość decyzji - 6	Starosta Średzki	2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Pozwolenia na wytwarzanie odpadów: - ilość wniosków – 7 - ilość decyzji - 6	Starosta Średzki	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Udzielone przez Starostę Średzkiego w latach 2023-2024 pozwolenia na wytwarzanie odpadów: 1. Phytopharm Kłęka S.A., Kłęka 1, 63-040 Nowe Miasto nad Wartą 2. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o., ul. Harcerska 16, 63-000 Środa Wlkp. 3. Stadler Środa Sp. z o.o., ul. Brodowska 38 C, 63-000 Środa Wielkopolska (zmiana decyzji) 4. DECORA S.A., ul. Prądyńskiego 24 A, 63-000 Środa Wielkopolska (zmiana decyzji) 5. HOMAG POLSKA Sp. z o.o., ul. Prądyńskiego 24, 63-000 Środa Wielkopolska (zmiana decyzji) 6. Freudenberg Sealing Technologies Sp. z o.o., Brzostek 30, 63-021 Śnieciska 7. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe SPAWSTAL Sp. z o.o., ul. Szarych Szeregów 14, 63-000 Środa Wielkopolska (zmiana decyzji) 8. NATURANO Sp. z o.o., ul. Czarnecka 2, 63-020 Zaniemyśl 9. SOLARIS Bus & Coach Sp. z o.o., ul. Obornicka 46, Bolechowo – Osiedle, 62-005 Owińska dla Zakładu w m. Kijewo.	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Akcje informacyjne w zakresie gospodarki	Starosta Średzki	Bieżące informowanie przedsiębiorców o regulacjach prawnych w zakresie gospodarki odpadami	Starosta Średzki	2023-2024	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	odpadami w przedsiębiorstwach.						
3.	Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu średzkiego	Starosta Średzki	Pomoc finansowa z budżetu Powiatu Średzkiego, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań związanych z likwidacją wyrobów budowlanych zawierających azbest. Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest: 1. Gmina Krzykosy – 69,070 Mg 2. Gmina Środa Wlkp. – 68,19 Mg 3. Gmina Nowe Miasto n/Wartą – 132,31 Mg 4. Gmina Zaniemyśl – 64,23 Mg	Powiat Średzki	2023	1. 13 814,00 2. 13 638,00 3. 20 476,50 4. 12 846,00	Budżet Powiatu
			Realizacja zadania pn. „Likwidacja wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu średzkiego w roku 2024”. Liczba zrealizowanych wniosków – 72 szt. Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest – 126,775 Mg	Powiat Średzki	2024	132 332,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (dotacja – 84 000,00 zł), Budżet Powiatu
4.	Prowadzenie akcji „Sprzątanie Świata”.	Starosta Średzki	Koordynowanie Akcji Sprzątanie Świata pn. „Sprzątanie świata łączy ludzi”, czyli „Sprzątanie Świata – Polska 2023” – zakup worków na śmieci oraz rękawic foliowych. W akcji wzięło udział 30 szkół, zebrano łącznie 4,5 Mg odpadów zmieszanych	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2023	448,21	Budżet Powiatu
			Koordynowanie Akcji Sprzątanie Świata pn. „Na straży czystej Ziemi”, czyli „Sprzątanie Świata – Polska 2024” – zakup worków na śmieci oraz rękawic foliowych. W akcji wzięło udział 29 szkół, zebrano łącznie 2,5 Mg odpadów zmieszanych	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2024	455,84	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
5.	Segregacja odpadów w budynkach stanowiących własność Powiatu Średzkiego	Starosta Średzki	W budynkach stanowiących własność Powiatu Średzkiego prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych tj.: papier, tworzywa sztuczne, szkło i bioodpady	Powiat Średzki, Jednostki organizacyjne powiatu	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
6.	Wypożyczenie obiektów stanowiących własność Powiatu Średzkiego w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów	Starosta Średzki	Zakup worków na tworzywa sztuczne oraz papier	Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Wlkp.	2024	98,40	Budżet Powiatu
			Zakup worków do segregacji odpadów	Środowiskowy Dom Samopomocy w Środzie Wlkp.	2023-2024	41,82	Budżet Powiatu
			Zakup kontenera na odpady	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	2024	10 824,00	Środki własne
7.	Zbiórki baterii, nakrętek itp.	Starosta Średzki	Prowadzenie zbiórek baterii, nakrętek i telefonów przez uczniów szkół ponadpodstawowych	Jednostki oświatowe	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Zbiórka elektrośmieci w ramach akcji „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci” prowadzona w szkołach ponadpodstawowych	Jednostki oświatowe	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
Poniesione koszty:						204 974,77	
Obszar interwencji - Zasoby przyrodnicze							
1.	Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Starosta Średzki	Działanie zostało opisane w obszarze interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza oraz w obszarze interwencji: gospodarowanie wodami; gospodarka wodno-ściekowa	-	-	-	-
2.	Zakup i wysadzanie sadzonek drzew i krzewów na terenach przyszkolnych,	Starosta Średzki	Nasadzenia drzew przy drogach powiatowych: nr 3662P obręb Gablin, gm. Dominowo, nr 3671P obręb Garby, nr 3678P obręb Dębno, gm. Nowe Miasto	Powiat Średzki	2023	28 922,40	Budżet Powiatu, Dotacja Marszałka Województwa Wielkopolskiego

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	skwerach, parkach i drogach powiatowych.		nad Wartą, nr 3670P obręb Brodowo, nr 3738P, obręb Lubonieczek, gm. Zaniemyśl – zakup 95 sztuk drzew gatunku lipa i klon				(19 620,00 zł)
			Koszt nasadzeń drzew – zakup palików i siatki	Powiat Średzki	2023	6 185,73	Budżet Powiatu
			Zakup drzew i krzewów dla szkół, łącznie 415 sztuk	Powiat Średzki	2023	6 917,00	Budżet Powiatu
			Nasadzenia drzew przy drogach powiatowych: nr 3671P obręb Garby, Nadziejewo gm. Środa Wielkopolska, nr 3669P obręb Połazejewo gm. Środa Wielkopolska, nr 3738P, obręb Lubonieczek, gm. Zaniemyśl – zakup 66 sztuk drzew gat. lipa i klon	Powiat Średzki	2024	20 541,60	Budżet Powiatu, Dotacja Marszałka Województwa Wielkopolskiego (18 487,44 zł)
			Koszt nasadzeń drzew – zakup palików i siatki	Powiat Średzki	2024	7 778,00	Budżet Powiatu
			Zakup krzewów dla szkół, łącznie 50 sztuk	Powiat Średzki	2024	890,00	Budżet Powiatu
5.	Zarybianie zbiorników wodnych na terenie powiatu	Starosta Średzki	Nie zrealizowano	Powiat Średzki	-	-	-
6.	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Starosta Średzki	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa powierzony Nadleśnictwom Jarocin, Czarniejewo i Babki na podstawie podpisanego porozumienia. Powierzchnia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa: • W 2023 r. – 1 332 ha • W 2024 r. – 1 331 ha	Powiat Średzki	2023	30 636,00	Budżet Powiatu
					2024	39 930,00	
7.	Sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności	Starosta Średzki	Wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych	Powiat Średzki	2024	41 204,16	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	Skarbu Państwa oraz inwentaryzacji stanu lasu dla pozostałych lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa		i wspólnot gruntowych oraz inwentaryzacji stanu lasu dla pozostałych lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, w poszczególnych obrębach ewidencyjnych, położonych na terenie gmin Zaniemyśl i Nowe Miasto nad Wartą.				
8.	Zakup płytek do cechowania drewna	Starosta Średzki	Zakup 4 000 sztuk płytek do cechowania drewna	Powiat Średzki	2023	847,59	Budżet Powiatu
9.	Wypłata ekwiwalentu dla właścicieli za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych	Starosta Średzki	Przekazanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów należnych właścicielom gruntów rolnych za wyłączenie tych gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych	Powiat Średzki ARiMR	2023	27 310,47	ARiMR
Poniesione koszty:						211 162,95	
Wszystkie obszary interwencji – Edukacja ekologiczna							
1.	Konkursy z zakresu ochrony środowiska dla dzieci i młodzieży.	Starosta Średzki	Konkurs fotograficzny pn. „Bliżej natury – z ekologią na Ty” – zakup nagród	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2023	2 847,99	Budżet Powiatu
			Konkurs graficzny na logo i hasło promujące ochronę powietrza – zakup nagród	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2024	2 647,00	Budżet Powiatu
			Konkursy organizowane dla uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu m.in.: • konkurs „Nietoperze Polski” i „Ssaki Polski” Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody Salamandra • XXXVIII i XXXIX Olimpiada Wiedzy Ekologicznej	Jednostki oświatowe	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			• „Eko-Planeta”, • Zdrowy Styl Życia z Biedronką • Konkursy z okazji Dnia Wody, Dnia Ziemi, • przeprowadzenie I etapu Olimpiady Ochrony Środowiska i Chemii Zrównoważonego Rozwoju organizowanego przez UJ w Krakowie				
2.	Szkolenia z zakresu ochrony środowiska dla wszystkich grup społecznych	Starosta Średzki	Szkolenia, warsztaty i wykłady dla uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu m.in.: • konferencja dla uczniów Technikum Architektury Krajobrazu „Włączamy Zero Waste” – promocja aktywności społecznej i obywatelskiej na rzecz środowiska, • warsztaty przyrodnicze „Młodzi dla klimatu” w ramach promocji kierunku Technikum Architektura Krajobrazu w Trakcie Drzwi Otwartych, • warsztaty „Kwietne łąki, ule na wieżowcach” w średzkiej pasiece p. Mikołajczaka, • udział w zajęciach przyrodniczych w Rezerwacie Meteoryt na Morasku w Poznaniu, • wyjazd uczniów na wykład „Zmiany klimatyczne w Polsce i na świecie” oraz zajęcia terenowe w ogródku meteorologicznym na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM.	Jednostki oświatowe	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Udział pracowników Starostwa Powiatowego w szkoleniach, kursach, konferencjach z zakresu ochrony środowiska	Starosta Średzki	Liczba szkoleń dla pracowników Starostwa Powiatowego w zakresie ochrony środowiska: - W 2023 r. – 13 szkoleń - W 2024 r. – 7 szkoleń	Starostwo Powiatowe	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
4.	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie	Starosta Średzki WIOŚ	Liczba wniosków o udostępnienie informacji o środowisku: - W 2023 r. – 14 wniosków - W 2024 r. – 22 wnioski	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
5.	Prowadzenie wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku	Starosta Średzki	Publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie dostępny jest na stronie internetowej Starostwa Powiatowego	Starosta Średzki	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
6.	Dofinansowanie wycieczek o charakterze ekologicznym dla młodzieży	Starosta Średzki	Koszty przejazdu uczniów i opiekunów do: - Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, - Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie - Ośrodka Edukacji Przyrodniczej w Łądzie - Parku w Wilanowie na warsztaty przyrodnicze - Pobiedzisk i Bednar na wystawę maszyn i urządzeń rolniczych - Ośrodka Edukacji Przyrodniczej w Chalinie - Muzeum Pszczelarstwa w Swarzędzu - Instytutu Nauk o Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2023	8 476,00	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Koszty przejazdu uczniów i opiekunów do: - Arboretum w Wojsławicach oraz Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego, - Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Dziewicza Góra” w Puszczy Zielonka - Ośrodka Edukacji Przyrodniczej w Łądzie - Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2024	2 000,00	Budżet Powiatu
7.	Artykuły o treści proekologicznej w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej Starostwa Powiatowego	Starosta Średzki	Umieszczanie artykułów i informacji na stronie internetowej Starostwa Powiatowego o aktualnych projektach edukacyjnych oraz o aktualnych ogólnopolskich i światowych wydarzeniach	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
8.	Koordynacja powiatowych, ogólnopolskich i ogólnościatowych imprez proekologicznych „Dzień Ziemi”, „Dzień Drzewa”, „Dni Powiatu Średzkiego”	Starosta Średzki	Koordynowanie Akcji Sprzątanie Świata	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2023-2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Zakup drzew i krzewów dla szkół ponadpodstawowych w ramach akcji „Dzień Ziemi”. Rośliny zostały posadzone przy szkołach.	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2023-2024	Koszt został ujęty w obszarze interwencji: zasoby przyrodnicze	
9.	Działalność Powiatowego Centrum Edukacji Ekologicznej (PCEE) przy Wydziale Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego.	Starosta Średzki	- Koordynowanie Akcji Sprzątanie Świata, - Zakup drzew i krzewów dla szkół ponadpodstawowych w ramach akcji „Dzień Ziemi”	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2023-2024	Koszty zostały ujęte powyżej	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Współorganizowanie wycieczek edukacyjnych dla szkół ponadpodstawowych				
10.	Zakup materiałów eksploatacyjnych do realizacji zadań związanych z dostępem do informacji o środowisku oraz wyposażenie Powiatowego Centrum Edukacji Ekologicznej w materiały edukacyjne	Starosta Średzki	Zakup materiałów eksploatacyjnych oraz wyposażenia Powiatowego Centrum Edukacji Ekologicznej: - Notesy klejone 200 szt., bez okładki, format A6, z nadrukiem (logo powiatu, hasło „O Ziemię dbam i czyste powietrze mam!” oraz 50 szt. parasoli z nadrukiem j.w. - Butelki sportowe 100 szt. o pojemności 500 ml, z nadrukiem j.w. - Torby papierowe 250 szt., format A5, z nadrukiem (logo powiatu, grafika drzewo, hasło j.w.) - Zlecenie wykonania i druku 1 000 szt. dwustronnej ulotki formatu A5 dot. czystego powietrza, zanieczyszczeń powietrza – Smogu – jak się przed nim chronić. - Kalendarze trójdzielne 100 szt. na rok 2024 z fotografiami 2 laureatów w konkursie fotograficznym.	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2023	9 278,79	Budżet Powiatu
			Zakup materiałów eksploatacyjnych oraz wyposażenia Powiatowego Centrum Edukacji Ekologicznej: - Torby bawełniane 200 szt. z nadrukiem (logo powiatu, grafika – drzewo, hasło „Czyste powietrze masz, gdy o środowisko dbasz!” - Notesy klejone 200 szt. bez okładki, format A6, z nadrukiem (logo	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej	2024	9 028,40	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			powiatu, hasło „Zadbaj o Ziemię, a ona zadba o Ciebie”), • Notesy klejone 200 szt. bez okładki, format A5, z nadrukiem (logo powiatu, hasło „Zadbaj o Ziemię, a ona zadba o Ciebie”), • Notesy 100 szt. twarda oprawa, z nadrukiem (logo powiatu, grafika z hasłem „Zadbaj o Ziemię, a ona zadba o Ciebie”), • Torby papierowe 200 szt. format A4, z nadrukiem j.w. • Podkładki korkowe 100 szt. z nadrukiem (grafika z hasłem „Zadbaj o Ziemię, a ona zadba o Ciebie”) • Kalendarze trójdzielne 100 szt. na rok 2025 z fotografiami 2 laureatów w konkursie fotograficznym				
Poniesione koszty:						34 278,18	
Wszystkie obszary interwencji - Promocja walorów przyrodniczych i turystycznych powiatu							
5.	Budowa ścieżek, tras dla turystyki pieszej i rowerowej uwzględniających walory przyrodnicze powiatu.	Starosta Średzki	Modernizacja infrastruktury i taboru Średzkiej Kolei Powiatowej	Powiat Średzki	2023	1 205 113,99	Budżet Powiatu, Województwo Wielkopolskie, Budżet Gminy Środa Wlkp., Budżet Gminy Zaniemyśl
					2024	690 666,69	
Poniesione koszty:						1 895 780,68	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Wszystkie obszary interwencji - Monitoring podmiotów korzystających ze środowiska							
1.	Kontrola obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi	Starosta Średzki Marszałek Woj. Wielkopolskiego WIOŚ RZGW Okręgowy Urząd Górnicy	Liczba przeprowadzonych kontroli: • W 2023 r. – 40 kontroli • W 2024 r. – 20 kontroli	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
			Liczba przeprowadzonych kontroli: • W 2023 r. – 1 kontrola • W 2024 r. – 2 kontrole	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Nadzór nad zakładami zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii	Starosta Średzki Komenda Powiatowa Straży Pożarnej Wojewódzka Komenda Straży Pożarnej WIOŚ	Na terenie powiatu średzkiego w latach 2023-2024 nie funkcjonowały zakłady zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	-	-	-	-
Poniesione koszty:						Wydatki bieżące	
Wszystkie obszary interwencji - Współpraca w zakresie ochrony środowiska z gminami powiatu średzkiego							
1.	Udzielanie pomocy finansowej gminom w realizacji przedsięwzięć proekologicznych oraz pozyskiwanie pomocy finansowej z instytucji zewnętrznych	Starosta Średzki	Udzielanie dotacji gminom z budżetu Powiatu Średzkiego na zadania związane z likwidacją wyrobów zawierających azbest (szczegółowo omówiono w obszarze interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów)	-	-	-	-
			Udzielanie dotacji gminom z budżetu Powiatu Średzkiego na dofinansowanie zadania z zakresu publicznego transportu zbiorowego	-	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”		„Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla powiatu średzkiego na lata 2021-2024 za okres od 01.01.2023 do 31.12.2024 r.”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			(szczegółowo omówiono w obszarze interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza)				
2.	Współpraca przedstawicieli Powiatu i poszczególnych Gmin w celu realizacji wspólnej polityki proekologicznej powiatu średzkiego	Starosta Średzki Wójtowie Pracownicy Starostwa Powiatowego i Urzędów Gmin	Zawarcie porozumienia powiatowo-gminnego w sprawie ustanowienia Partnerstwa jednostek: Powiatu Średzkiego, Gminy Środa Wielkopolska i Gminy Zaniemyśl oraz ustalenia zasad współpracy przy opracowaniu strategii terytorialnej i realizacji zadań w ramach Partnerstwa	Powiat Średzki, Gmina Środa Wielkopolska, Gmina Zaniemyśl	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu, Budżety Gmin
Poniesione koszty:						Wydatki bieżące	

Wydatki bieżące – to wydatki ponoszone na funkcjonowanie jednostki, których nie da się określić w złotych, obejmujące w szczególności wynagrodzenia i uposażenia pracowników..

Źródło: opracowano na podstawie udostępnionych danych.

W ramach ochrony klimatu i jakości powietrza przeprowadzono prace termomodernizacyjne w Powiatowym Urzędzie Pracy, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz w Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Środzie Wielkopolskiej. Realizacja tych projektów wpłynie na poprawę efektywności energetycznej budynków, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, zmniejszenie zużycia paliw na cele grzewcze a to wpłynie na zmniejszenie kosztów ogrzewania. W perspektywie długoterminowej można oczekiwać poprawy jakości powietrza na terenie powiatu średzkiego.

W Szpitalu Średzkim Serca Jezusowego zamontowano instalację fotowoltaiczną wraz z magazynem energii. Wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych wpłynie na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych a tym samym wpłynie na poprawę jakości powietrza na terenie powiatu. Wytworzona energia zostanie zużyta na cele własne co przyczyni się do obniżenia kosztów energii elektrycznej.

W roku 2023 i 2024 Powiat Średzki zawarł 6 umów dotyczących przekazania pomocy finansowej w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania z zakresu publicznego transportu zbiorowego - umowy z Gminami: Kleszczewo, Kostrzyn, Krzykosy, Środa Wielkopolska, Zaniemyśl oraz Kórnik. Wszystkie te Gminy realizują zadania w zakresie lokalnego transportu zbiorowego podpisując porozumienie międzygminne z Miastem i Gminą Kórnik – organizatorem. Wyjątek stanowi powierzenie Miastu i Gminie Kórnik, wykonywanie zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Powiatu Średzkiego. 4 września 2017 r. Powiat Średzki przekazał do realizacji część zadania polegającego na przewozie osób autobusami na linii komunikacyjnej nr 21: Środa Wielkopolska – Krzykosy – Nowe Miasto nad Wartą. Realizowane zadania odbywają się za pomocą operatora Kórnickie Przedsiębiorstwo Autobusowe KOMBUS Sp. z o.o. z siedzibą w Kórniku. W związku z powierzonym zadaniem Powiat Średzki udziela dotacji celowej na realizację zadania. Komunikacja w roku 2023 i 2024 była dla pasażerów bezpłatna. Celem prowadzenia bezpłatnej komunikacji jest zwiększenie atrakcyjności średzkich przedsiębiorców (większa liczba osób może dojechać do zakładów pracy) oraz zwiększenie atrakcyjności szkół ponadpodstawowych (większa liczba uczniów może wybierać średzkie szkoły ponadpodstawowe). W okresie sprawozdawczym Powiat Średzki udzielił pomocy finansowej dla Województwa Wielkopolskiego na realizację zadania „Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie ilości połączeń kolejowych” – dofinansowanie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Dobrze rozwinięty i funkcjonujący transport publiczny zachęca mieszkańców do korzystania z niego, a rezygnacja z transportu indywidualnego ograniczy emisję spalin do powietrza oraz zmniejszy poziom generowanego hałasu.

W budynkach należących do powiatu wykonano modernizację oświetlenia, która polegała na demontażu istniejących opraw świetlnych i montażu energooszczędnych opraw LED, które są bardziej efektywne (sprawność energetyczna do 90%), mają dłuższy czas eksploatacji niż zwykłe żarówki, nie generują ciepła, a do ich produkcji nie używa się rtęci i innych szkodliwych substancji.

W okresie sprawozdawczym opracowano dokumentację projektową a także uzyskano dofinansowanie na realizację zadania polegającego na budowie drogi dla pieszych i rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 3718P w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Brodowskiej na odc. 980 m

Jako zadanie ciągle wynikające z obowiązków nałożonych prawnie Starosta Średzki wydawał decyzje administracyjne w zakresie regulacji poziomów emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W zakresie ochrony przed hałasem wykonano inwestycje drogowe polegające na przebudowie i modernizacji dróg powiatowych. Lepszy stan techniczny dróg wpłynie na płynniejszą jazdę oraz na bezpieczeństwo kierujących i pieszych. Bezpośrednio wpłynie to na zmniejszenie generowanego hałasu i wibracji, a także na mniejszą emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych. W okresie sprawozdawczym Starosta prowadził 3 sprawy w zakresie regulacji poziomów emisji hałasu.

Starosta Średzki jako zadanie ciągle prowadzi rejestr i aktualizację zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W latach 2023-2024 do ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne wpisano łącznie 46 źródeł emisji.

Powiat Średzki udzielał dotacji na konserwację rowów melioracji wodnych dla Gminnych Spółek Wodnych, aby chronić tereny przed ewentualnymi podtopieniami a jednocześnie zapewnić odpowiednie nawodnienie gruntów. W 2023 roku łączna kwota dotacji wynosiła 113 000 zł, a w 2024 roku wynosiła – 123 000 zł. Natomiast Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wykonało konserwację cieków i rzek przepływających przez teren powiatu, jak również prace utrzymaniowe i konserwacyjne zbiornika „Środa” i konserwację wałów przeciwpowodziowych w celu ochrony mieszkańców przed powodzią.

W lutym 2024 roku wystąpił wzrost stanu wód w rzekach na terenie powiatu, w związku z tym Starostwo wraz z gminami dokonali przeglądu wyposażenia swoich magazynów przeciwpowodziowych w zakresie ochrony przed powodzią oraz rozeznali możliwości ewentualnych zakupów żwiru i dodatkowych ilości worków. Dokonano również przeglądu miejsc w gminach nadwarciańskich, szczególnie narażonych na podtopienia i ewentualne zalanie. Dotyczyło to w szczególności Gmin Krzykosy, Nowe Miasto nad Wartą i Zaniemyśl. Sytuacja hydrologiczna na rzece Warta była na bieżąco monitorowana przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Starostwa, oraz pracowników Urzędów Gmin w powiecie, we współpracy ze służbami, w szczególności Komendą Powiatową PSP w Środzie Wlkp. Mieszkańcy powiatu byli na bieżąco informowani o sytuacji hydrologicznej w powiecie średzkim na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych.

Powiat Średzki przekazał środki finansowe na zakup wyposażenia i sprzętu (w tym pojazdu pożarniczego oraz łodzi ratunkowej) dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu.

W latach 2023-2024 Starosta wydał 1 decyzję w sprawie zmiany koncesji na wydobywanie kopalin oraz 5 decyzji na wygaszenie koncesji na wydobywanie kopalin. Wydawano decyzje na rekultywację gruntów oraz na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej.

W zakresie gospodarki odpadami Starosta wydawał decyzje i pozwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów oraz na wytwarzanie odpadów. Powiat udzielał pomocy finansowej na likwidację wyrobów budowlanych zawierających azbest. W 2023 roku Powiat przekazywał pomoc finansową dla gmin: Krzykosy, Środa Wielkopolska, Nowe Miasto nad Wartą i Zaniemyśl. Łącznie przekazano 60 774,50 zł i unieszkodliwiono 333,80 Mg odpadów azbestowych. Natomiast w 2024 roku zrealizowano 72 wnioski na likwidację wyrobów zawierających azbest. Łącznie unieszkodliwiono 126,775 Mg odpadów azbestowych, koszt przedsięwzięcia wynosił 132 332 zł, z czego 84 000 zł pochodziło z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Wszystkie odpady zawierające azbest zostały unieszkodliwione poprzez składowanie na składowisku odpadów niebezpiecznych w m. Konin. Powiat Średzki angażował się także w coroczną akcję Sprzątanie Świata poprzez zakup worków na śmieci oraz rękawic foliowych, które zostały przekazane do 5 gmin (Środa Wielkopolska, Zaniemyśl, Nowe Miasto nad Wartą, Krzykosy, Dominowo) oraz 3 szkół średnich (Liceum Ogólnokształcące w Środzie Wielkopolskiej, Zespół Szkół Rolniczych w Środzie Wielkopolskiej, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Środzie Wielkopolskiej). W ramach akcji w szkołach przeprowadzono pogadanki ekologiczne, jak również ćwiczenia praktyczne na temat prawidłowej segregacji odpadów.

W ramach ochrony zasobów przyrodniczych prowadzono nasadzenia drzew przy drogach powiatowych. Zakupiono także drzewa, krzewy i rośliny dla szkół. W 2023 roku zakupiono:

- 98 szt. (budleja, forsycja, śnieguliczka, pigwowiec, hortensja ogrodowa, jeżówka, rozchodniki, lawenda, tawuła) sadzonek krzewów, w celu zagospodarowania skweru przy budynku Zespołu Szkół Rolniczych w Środzie Wielkopolskiej.
- 115 szt. (lawenda, jałowiec płożący, catalpa kulista, irga) sadzonek drzew i krzewów w celu zagospodarowania skweru przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Środzie Wielkopolskiej.
- 5 szt. (buk czerwony, laurowiśnia) sadzonek drzew i krzewów, w celu urządzenia zieleni wokół szkoły – Liceum Ogólnokształcącego w Środzie Wielkopolskiej (od strony hali sportowej).
- 125 szt. (tawuła, miskanty, proso różgowe, rozplenice, rozchodniki) sadzonki krzewów w celu zagospodarowania zieleni wokół terenu Zespołu Szkół Rolniczych w Środzie Wielkopolskiej tj. skwer od ulicy Kosynierów oraz skwer od strony hali sportowej.
- 72 szt. tawuły w ramach zaplanowanego zagospodarowania zieleni przy ulicy Żwirki i Wigury w Środzie Wielkopolskiej.

Natomiast w 2024 roku zakupiono 50 szt. (lawenda, irga Damerra, jałowiec płożący) sadzonek krzewów w celu zagospodarowania skweru przy szkole Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Środzie Wielkopolskiej.

W ramach zadań ciągłych prowadzony był przez Starostę nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa.

Zakupiono płytki do cechowania drewna, co jest związane z wykonywaniem zadań z zakresu gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa w ramach prowadzonego nadzoru przez Nadleśnictwa Jarocin, Czerniejewo i Babki, działających na terenie powiatu średzkiego. W roku 2023 zaplanowano zakup 4 000 szt. płytek do znakowania drewna, wg zapotrzebowania

Nadleśnictw. Na rok 2024 Nadleśnictwa nie zgłosiły zapotrzebowania, w związku z tym płytki nie zostały zakupione.

Starostwo Powiatowe organizowało w 2023 roku konkurs fotograficzny pn. „Bliżej natury – z ekologią na Ty”. Do wydziału wpłynęło łącznie 30 zdjęć (11 osób) uczniów z 2 szkół ponadpodstawowych. Natomiast w 2024 roku zorganizowano konkurs graficzny na logo i hasło, promujące ochronę powietrza. Do wydziału wpłynęło łącznie 32 prace uczniów z 2 szkół ponadpodstawowych. Zwycięzcy otrzymali tablety, karty prezentowe do salonów Empik, a wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody pocieszenia (gadżety PCEE). Nagrody zakupiono z budżetu powiatu.

W edukacji ekologicznej uczestniczyły także szkoły ponadpodstawowe, które organizowały konkursy, olimpiady, konferencje oraz warsztaty przyrodnicze. Z budżetu powiatu finansowano przewóz uczniów i opiekunów na wycieczki o charakterze ekologicznym oraz zakupiono różnego rodzaju gadżety dla Powiatowego Centrum Edukacji Ekologicznej.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony przeprowadził kontrole podmiotów działających na terenie powiatu. W okresie sprawozdawczym wykonano 60 kontroli, z czego:

- w zakresie ochrony powietrza – 7 kontroli
- w zakresie gospodarki wodno-ściekowej - 23 kontrole
- w zakresie gospodarki odpadami – 30 kontroli.

Najczęstsze naruszenia to: nierzetelnie prowadzona ewidencja odpadów oraz przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia.

Natomiast Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego przeprowadził 3 kontrole podmiotów funkcjonujących na terenie powiatu. Najczęstsze nieprawidłowości to: brak dokumentów i błędnie wypełnione dokumenty potwierdzające eksport lub wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów, niedochowanie terminów przekazania dokumentów oraz braki w dokumentach potwierdzających recykling, nierzetelnie prowadzona ewidencja odpadów, błędnie wyliczone opłaty za korzystanie ze środowiska.

7. PONIESIONE KOSZTY NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W LATACH 2023-2024

W tabeli nr 6 w kolumnie pn. „Poniesione koszty PLN” nie we wszystkich udało się określić poziom wydatkowanych środków finansowych na realizację zadań przez podmioty odpowiedzialne. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często kwalifikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych.

Wykonane zadania były finansowane ze:

1. Środków własnych podmiotów realizujących poszczególne zadania, a w szczególności z:
 - budżetu Powiatu Średzkiego,
 - budżetu gmin powiatu średzkiego,
 - budżetu województwa wielkopolskiego,
 - budżet państwa,
 - środki własne przedsiębiorstw, instytucji i mieszkańców.
2. Środków unijnych pochodzących z:
 - Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego,
3. Środków krajowych pochodzących z:
 - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
 - Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych,
 - Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
 - Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

Łączny koszt poniesiony na realizację zadań w latach 2023-2024 wynosił 74 090 517,16 zł, z czego najwięcej środków zostało wydanych w ramach obszaru interwencji zagrożenia hałasem, w związku z budową, przebudową i modernizacją dróg. Szczegółowy wykaz poniesionych wydatków w obrębie poszczególnych obszarów interwencji został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 7 Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2023-2024

Obszar interwencji	Koszty poniesione na realizację zadań w latach 2023-2024
	PLN
Ochrona klimatu i jakości powietrza	6 184 726,70
Zagrożenia hałasem	63 002 060,85
Pola elektromagnetyczne	Wydatki bieżące
Gospodarowanie wodami. Gospodarka wodno-ściekowa	2 513 413,03
Zasoby geologiczne. Gleby	44 120,00
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	204 974,77
Zasoby przyrodnicze	211 162,95
Edukacja ekologiczna	34 278,18
Promocja walorów przyrodniczych i turystycznych powiatu	1 895 780,68
Monitoring podmiotów korzystających ze środowiska	Wydatki bieżące
Współpraca w zakresie ochrony środowiska z gminami powiatu średzkiego	Wydatki bieżące
RAZEM	74 090 517,16

Źródło: opracowanie własne.

8. WSAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚREDZKIEGO

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024” zostały określone wskaźniki monitorowania. Na podstawie wskaźników możliwe jest proste określenie tendencji zmian, czy analizowany wskaźnik poprawił się, pogorszył czy nie uległ zmianie. Wskaźniki zostały podzielone na poszczególne obszary interwencji.

Podstawowym źródłem informacji o wskaźnikach monitorowania efektywności Programu jest Główny Urząd Statystyczny, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Powiat Średzki oraz inne jednostki organizacyjne.

Wskaźniki monitorowania uwzględniają wartość wskaźników w roku początkowym obowiązywania Programu tj. w 2021 roku oraz wartość docelowa wskaźnika w roku 2024. W przypadku braku danych za rok 2024 podano wartość wskaźnika dla roku 2023.

Tabela 8 Wskaźniki monitorowania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024”

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość wskaźnika w 2021 roku	Wartość wskaźnika W 2024 roku ¹
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza			
Ilość wydanych decyzji administracyjnych regulujących poziomy emisji do atmosfery	Powiat	4	4
Ilość opinii w zakresie ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Powiat	2	3
Ilość przeprowadzonych kontroli z zakresu emisji do atmosfery	WIOŚ w Poznaniu	5	2
Substancje, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony zdrowia w strefie wielkopolskiej	GIOŚ RWMS w Poznaniu	Benzo(a)piren, Pył zawieszony PM2,5, Pył zawieszony PM10, Ozon (poziom celu długo-terminowego)	Benzo(a)piren, Ozon (poziom celu długoterminowego)
Ilość badań monitoringowych jakości powietrza na terenie powiatu	GIOŚ RWMS w Poznaniu	0	0
Ilość zmodernizowanych systemów ciepłowniczych w obiektach stanowiących własność powiatu średzkiego	Powiat	1	1
Ilość obiektów stanowiących własność Starostwa Powiatowego poddana termomodernizacji	Powiat	1	1
Zmniejszenie zużycia energii w obiektach stanowiących własność Powiatu Średzkiego	CKZiU Środa Wlkp., LO Środa Wlkp., PPOW Szlachcin, PPP Środa Wlkp., PUP Środa Wlkp.	115 693,34 kWh	121 832 kWh
Ilość gmin objęta systemem transportu publicznego (gminno-powiatowego).	-	4	4
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem			
Ilość wydanych decyzji administracyjnych ograniczających poziom hałasu	Powiat	0	0
Przypadki przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu drogowego	GIOŚ RWMS w Poznaniu	Przekroczenie wartości dopuszczalnych poziomów	Brak pomiarów

¹ W przypadku braku danych za 2024 rok przedstawione dane dotyczą roku 2023.

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość wskaźnika w 2021 roku	Wartość wskaźnika W 2024 roku ¹
		hałasu drogowego w 5 punktach pomiarowych	
Ilość przeprowadzonych kontroli z zakresu ograniczenia emisji hałasu	WIOŚ w Poznaniu	2	0
Długość zmodernizowanych dróg powiatowych	Powiat	8 652 m	10 655,50 m
Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	Powiat	-	4 012,50 m
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne			
Ilość wpisów do ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Powiat	17	20
Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	GIOŚ RWMS w Poznaniu	0	0
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa			
Ilość podjętych działań przeciwpowodziowych	PGW Wody Polskie/Powiat	1	1
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	GUS	46,4 m ³	48,6 m ³
Ilość podjętych działań związanych z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnej	Powiat	5	5
Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	GUS	37,6 km – sieć kanalizacyjna 12,9 km – sieć wodociągowa	8,2 km – sieć kanalizacyjna 6,4 km – sieć wodociągowa
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne i Gleby			
Ilość wydanych/zmienionych koncesji geologicznych	Powiat	1 (zmiana koncesji)	3 (wygaszenie koncesji) 1 (sprawa dot. zmiany koncesji)
Ilość zatwierdzonych projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych	Powiat	24	33
Ilość przeprowadzonych kontroli z zakresu geologii	-	-	-

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość wskaźnika w 2021 roku	Wartość wskaźnika W 2024 roku ¹
Ilość wydanych decyzji dotyczących rekultywacji terenów zdegradowanych	Powiat	8	8
Powierzchnia terenów zrehabilitowanych – na podstawie decyzji w sprawie rekultywacji terenów zdewastowanych i zdegradowanych wydanych w danym roku	Powiat	4,4161 ha	10,9335 ha.
Ilość opinii w zakresie ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	-	2	3
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
Ilość wydanych decyzji administracyjnych w zakresie gospodarki odpadami	Powiat	5	9
Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest	Powiat	159,490 Mg	126,775 Mg
Ilość przeprowadzonych akcji edukacyjnych w zakresie unieszkodliwiania odpadów	Powiat	1	1
Ilość szkół i podmiotów włączonych w akcję „Sprzątanie Świata”	Powiat	25	29
Ilość zakupionych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	Powiat	-	1
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze			
Ilość opinii w zakresie ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Powiat	2	3
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	GUS	2 358,01 ha	2 377,79 ha
Liczba pomników przyrody	CRFOP	83 szt.	87 szt.
Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleńce, zieleń uliczna, zieleń osiedlowa)	GUS	230,65 ha	225,89 ha
Powierzchnia obszarów objętych uproszczonym planem urządzania lasów	Powiat	1 237,05 ha	1 331,00 ha
Wielkość powierzchni lasów	GUS	10 124,06 ha	10 161,74 ha
Lesistość powiatu	GUS	16,2%	16,3%
Ilość posadzonych drzew i krzewów	Powiat	217 szt.	116 szt.
Ilość odstrzelonych drapieżników	-	-	-
Obszar interwencji: Wszystkie obszary interwencji (Edukacja ekologiczna)			
Ilość szkoleń w zakresie ochrony środowiska, w których uczestniczyli pracownicy Starostwa Powiatowego*	Powiat	9	7
Ilość przeprowadzonych konkursów z zakresu ochrony środowiska	Powiat	0	1

Nazwa wskaźnika	Źródło informacji	Wartość wskaźnika w 2021 roku	Wartość wskaźnika W 2024 roku ¹
Ilość akcji proekologicznych przeprowadzonych na terenie powiatu	Powiat	1	3
Ilość szkół zaangażowanych w projekty ekologiczne realizowane przez Starostwo Powiatowe	Powiat	25	29
Ilość udostępnionych informacji o środowisku	Powiat	14	22
Obszar interwencji: Wszystkie obszary interwencji (Monitoring podmiotów korzystających ze środowiska)			
Ilość przeprowadzonych kontroli	WIOŚ w Poznaniu	31	20
Obszar interwencji: Wszystkie obszary interwencji (Współpraca w zakresie ochrony środowiska z gminami powiatu średzkiego)			
Ilość udzielonego wsparcia Gminom	Powiat	4	2
Ilość wspólnie zrealizowanych przedsięwzięć proekologicznych	-	-	1

* - wszystkie szkolenia w Powiecie Średzkim dot. Ochrony środowiska i in.

Źródło: opracowanie własne

W przypadku obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza wskaźnik, który uległ poprawie to zmniejszenie liczby zanieczyszczeń, które zostały przekroczone w strefie wielkopolskiej, do której należy powiat średzki. W 2024 roku w dalszym ciągu były przekroczenia dopuszczalnych norm dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz nie został osiągnięty poziom celu długoterminowego dla ozonu. Jednak w 2024 roku nie było już przekroczeń dopuszczalnych norm dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} i pyłu zawieszonego PM₁₀, które miały miejsce w 2021 roku – nastąpiła poprawa jakości powietrza w strefie wielkopolskiej. W 2024 zostały wydane 4 decyzje regulujące poziomy emisji do atmosfery. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska systematycznie kontroluje podmioty działające na terenie powiatu w zakresie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Przeprowadzone zostały prace termomodernizacyjne oraz wymieniono źródło ciepła na ekologiczne w budynkach stanowiących własność powiatu. Dzięki temu nastąpiło zmniejszenie zużycia energii w obiektach stanowiących własność powiatu średzkiego. Tendencja zmian jest dobra i w perspektywie długoterminowej prognozuje się pozytywnie zmiany w jakości powietrza na terenie powiatu.

W celu ograniczania poziomu hałasu ze źródeł komunikacyjnych wykonano liczne inwestycje w zakresie przebudowy i remontów dróg powiatowych. Lepszy stan techniczny dróg wpłynie na płynniejszą jazdę oraz na bezpieczeństwo kierujących i pieszych. Bezpośrednio wpłynie to na zmniejszenie generowania hałasu i wibracji, a także na mniejszą emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych. Rozbudowano sieć ścieżek rowerowych, aby zachęcać mieszkańców do korzystania z transportu rowerowego na rzecz rezygnacji z transportu samochodowego.

W ostatnich latach nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów natężenia pól elektromagnetycznych na terenie powiatu. Powiat systematycznie prowadzi ewidencję instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.

Nieznacznemu pogorszeniu uległy wskaźniki dotyczące zużycia wody w gospodarstwach domowych przez jednego mieszkańca – odnotowano zwiększenie zużycia wody o 2,2 m³. Przy udziale środków finansowych z budżetu powiatu zrealizowano liczne prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych. Prowadzono prace konserwacyjne na rowach przeciwpowodziowych. Przeprowadzone inwestycje w rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wpłynęły na poprawę wskaźników tj. wzrost długości sieci wodociągowej (o 6,4 km) i kanalizacyjnej (o 8,2 km).

W 2024 roku Starosta Średzki prowadził sprawę dot. zmiany koncesji na wydobywanie kopalin ze złoża Starkówiec Piątkowski oraz wygasił 3 koncesje na wydobywanie kopalin ze złoża: Dzierżnica ŁM, Dzierżnica ŁM II, Miąskowo HM. W 2024 roku poddano rekultywacji tereny zdewastowane i zdegradowane na powierzchni 10,9335 ha. W 2024 roku zatwierdzono więcej projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznej niż w 2021 roku.

W zakresie gospodarki odpadami w 2024 roku wydano więcej decyzji administracyjnych niż w 2021 roku. Systematycznie prowadzono prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu średzkiego. Zwiększyła się liczba szkół z terenu powiatu, które uczestniczyły w corocznej akcji Sprzątania Świata.

W obszarze interwencji zasoby przyrodnicze w 2024 roku zwiększyła się powierzchnia obszarów objętych ochroną prawną o 19,78 ha na skutek utworzenia użytku ekologicznego „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej” na terenie gminy Zaniemyśl. Zwiększyła się także liczba pomników przyrody o 4 sztuki na skutek powołania pomników przyrody: „Marian”, „Teodor”, „Dąb Maciej” i „Dąb Stanisław” na terenie gminy Krzykosy i gminy Zaniemyśl. Zwiększyła się powierzchnia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, nad którymi nadzór sprawuje Starosta Średzki – wzrost o 93,95 ha. Nieznacznie zwiększyła się również powierzchnia lasów na terenie powiatu o 37,68 ha, co wpłynęło na zwiększenie lesistości powiatu o 0,1 pkt. procentowego.

W okresie sprawozdawczym prowadzono dużo akcji w zakresie edukacji ekologicznej – działania proekologiczne zarówno dla szkół i pracowników Starostwa Powiatowego, natomiast WIOŚ prowadził systematyczne kontrole podmiotów funkcjonujących na terenie powiatu.

Analizując wskaźniki monitorowania efektywności realizacji Programu ochrony środowiska można stwierdzić, że większość z przyjętych wskaźników wykazuje pozytywne, z punktu widzenia środowiskowego tendencje zmian, w odniesieniu do roku początkowego realizacji Programu tj. 2021, co wskazuje na skuteczność realizowanych działań zaplanowanych w „Programie Ochrony

Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2021-2024". Przyjęte w Programie cele i kierunki interwencji były adekwatne do zidentyfikowanych problemów środowiskowych.

Aby stan środowiska na terenie powiatu średzkiego w dalszym ciągu ulegał poprawie opracowano i uchwalono nowy „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2025-2030”, w którym określono cele środowiskowe, a ich osiągnięcie będzie możliwe poprzez realizację konkretnych działań i inwestycji.

9. PODSUMOWANIE

W latach 2023-2024 zrealizowano zdecydowanie większość zaplanowanych inwestycji i działań. Część z zadań jest wykonywanych w sposób ciągły za pomocą prowadzonych kontroli, wydawanych decyzji administracyjnych czy opracowania dokumentów planistycznych lub będą realizowane w późniejszym terminie.

Zadania, które nie zostały zrealizowane w latach 2023-2024 dotyczą budowy ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej nr 3724P pomiędzy ul. Poleską a ul. Kórnica w Środzie Wielkopolskiej, przebudowy drogi powiatowej nr 3672P na odcinku Koszuty-Pętkowo, modernizacji instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w obiektach stanowiących własność Powiatu, stosowania rozwiązań wodoszczędnych w placówkach prowadzonych przez Powiat oraz zarybiania zbiorników wodnych na terenie powiatu.

Brak realizacji ww. zadań wynika z braku odpowiednich środków finansowych, braku potrzeby realizacji danego działania lub przesunięcia terminu realizacji na lata późniejsze. Dlatego w kolejnych latach zostaną poczynione starania, aby te działania zostały zrealizowane, jeżeli ich realizacja będzie zasadna.

W kolejnych latach warto zachęcać mieszkańców do korzystania z transportu publicznego oraz rozbudowywać system ścieżek rowerowych i ciągów pieszych. Aby ograniczyć emisję zanieczyszczeń do powietrza przewiduje się modernizację systemów ogrzewania na ekologiczne, instalację urządzeń do pozyskiwania energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej oraz podejmowanie działań wspierających wdrażanie tych technologii w budynkach mieszkalnych.

W celu redukcji hałasu na terenie powiatu zasadne jest budowanie nowych dróg, które będą omijać centra miast. Tam, gdzie jest to możliwe należy ograniczyć ruch pojazdów ciężarowych przez obszary zamieszkałe. Natomiast w centrum miasta można wprowadzić metody trwałego uspokojenia ruchu poprzez wprowadzanie strefy ograniczonej prędkości, progi zwalniające, poduszki spowalniające, zwężenia dróg, małe ronda lub podniesione przejścia dla pieszych. W dalszym ciągu celowe jest prowadzenie remontów dróg i utrzymanie ich w dobrym stanie technicznym. Dobrze funkcjonujący transport publiczny i rozbudowany system ścieżek rowerowych zachęci mieszkańców do korzystania z tych form przemieszczania się.

W kolejnych latach wskazane jest kontynuowanie dofinansowania przedsięwzięć w zakresie konserwacji urządzeń melioracyjnych w celu poprawy nawodnienia gruntów oraz ochrony przed lokalnymi podtopieniami, ale również dofinansowywać i wspierać spółki wodne w zakresie zadań dotyczących przebudowy melioracji z funkcją odwadniającą na melioracje nawadniająco-odwadniającą. Systematyczne prace konserwacyjne i utrzymanie wałów przeciwpowodziowych w dobrym stanie technicznych zabezpieczy mieszkańców przed podtopieniami i powodzią, które występują z coraz większą częstotliwością w wyniku zmian klimatu.

W dalszym ciągu istotne jest chronienie zasobów wody pitnej przed nadmiernym ich eksploataowaniem poprzez retencjonowanie wód, np. retencja przydomowa (magazynowanie wody opadowej w specjalnych pojemnikach lub oczkach wodnych), retencja zbiornikowa (magazynowanie wody w naturalnych zbiornikach wodnych oraz w sztucznych zbiornikach), retencja korytowa (gromadzenie wody w rowach melioracyjnych, ciekach i kanałach). W kolejnych latach wskazane jest zachęcanie mieszkańców do korzystania z dotacji na zakup zbiorników do zbierania wody opadowej, aby ograniczyć zużycie wody pitnej na cele ogrodowe. Realizacja działań w zakresie zwiększania retencyjności terenu będzie korzystna dla środowiska ze względu na coraz częstsze długoterminowe susze.

Prowadzenie edukacji ekologicznej i uświadamianie mieszkańców w zakresie ograniczania wytwarzanych odpadów oraz prawidłowego prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych, przyczyni się do zmniejszenia odpadów komunalnych trafiających na składowiska

odpadów i umożliwi gminom osiągnięcie coraz wyższych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Edukacja ekologiczna powinna być prowadzona w zakresie zmiany nawyków zakupowych, zmniejszenia wyrzucania odpadów organicznych, wydłużania życia produktów oraz rezygnacji z niepotrzebnych produktów.

Kontynuowane powinno być wsparcie finansowe dla mieszkańców na usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. Całkowite usunięcie tych wyrobów zaplanowane jest do końca 2032 roku, dlatego należy zintensyfikować te działania.

Ochrona zasobów przyrodniczych i bioróżnorodności jest szczególnie istotna, gdyż tereny chronione zajmują jedynie 3,9% powierzchni powiatu. Obszary prawnie chronione oraz obowiązujące na nich ograniczenia powinny być uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wskazane jest zachowanie istniejących terenów zielonych oraz zakładanie nowych form zieleni, takich jak lasy kieszonkowe, łąki kwietne, zielone skwery i zieleńce, ogrody społeczne i osiedlowe, zielone dachy i ściany, ogrody edukacyjne i terapeutyczne oraz ciągi zieleni wzdłuż dróg. Tereny te pełnią funkcję przestrzeni rekreacyjnej dla mieszkańców, wspomagają ochronę przed skutkami zmian klimatu (m.in. ekstremalnymi upałami, silnymi wiatrami, długotrwałymi suszami oraz lokalnymi podtopieniami w wyniku nawaalnych deszczy) oraz przyczyniają się do poprawy jakości powietrza.

Zaleca się kontynuowanie działań w zakresie edukacji ekologicznej mieszkańców powiatu. Organizacja kampanii informacyjnych, konkursów, prelekcji, publikacji oraz rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących gospodarki odpadami, szkodliwości spalania odpadów w piecach, konieczności ograniczania zużycia wody i ochrony przyrody przyczyni się do podnoszenia świadomości ekologicznej społeczności lokalnej.